

ԱԹԵՆՔԻ ՄԷՋ ԶՐԱՊԱՐԱԿՈՒԵՑԱԲ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ՝ ԴԱՐԱԲԱԴԻ ԶԱՐՑՈՎ

ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խումբը համախառնազանգ երկիրներու ներկայացուցիչները՝ Ռուսաստանի արտաքին գործոց նախարար Սերգեյ Լավրով, Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պեոնար Բուշենը եւ Միացեալ Նահանգներու պետական քարտուղարի տեղակալ ձեռնարկ Սթեյնպորկ, Դեկտեմբեր 1-ին Աթենքի մէջ ընթացող ԵԱՀԿ-ի արտաքին գործոց նախարարներու խորհուրդի նիստի շրջագիծէն ներս, Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարներու հետ կայացած հանդիպման աւարտին տարածեցին միատեղ յայտարարութիւն Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման վերաբերեալ:

Նշելով բանակցութիւններու դրական ընթացքը՝ ինչի մասին

վկայ են այս տարուայ ընթացքին Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի նախագահներու 6 հանդիպումները, պատուիրակութիւններու ղեկավարները համաձայնած են, որ այդ հանդիպումներու «աճող յաճախականութիւնը շօշափելիօրէն նպաստած է կողմերու միջեւ երկխօսութեան աշխուժացման եւ յառաջիակայացին՝ 2007 թուականի Նոյեմբեր 29-ին Մատրիտի մէջ առաջարկուած Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման հիմնարար սկզբունքները աւարտական տեսքի բերելու ուղղութեամբ»:

ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խումբի համախառնազանգ երկիրներու ներկայացուցիչները կողմերուն կողմէն

Շաբ.բ էջ 4

ԶՅԿ-Ի ԶԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԴԱՐՁԵԱԼ ՊԱՇՏՊԱՆԵՑ ԶԱՅ-ԹՐՔԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ընդհանուր տեսարան մը ՀՀԿ համագումարի դահլիճէն

Երեւանի Մարզահամերգային համալիրին ներս Շաբաթ, Նոյեմբեր 28-ին կայացաւ իշխող՝ Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութեան (ՀՀԿ) 12-րդ համագումարը: Համագումարի պատուիրակները միաձայնութեամբ կուսակցութեան նախագահ վերընտրեցին Սերժ Սարգսեանին:

Համագումարին հրաւիրուած էին իշխող կողմիցիայի մաս կազմող «Օրինաց Երկիր», «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութիւնները, ինչպէս նաեւ կողմիցիոն նախկին գործընկեր Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը: Ընդդիմադիր՝ խորհրդարանական «Ժառանգութիւն» կուսակցութիւնը հրաւիրուած չէր: Հրաւիր-

ուած չէին նաեւ Հայ Ազգային Գոնկրէսին մաս կազմող կուսակցութիւնները:

Սերժ Սարգսեան համագումարի ժամանակ իր ունեցած ելոյթի ընթացքին անդրադարձաւ երկրի ներքին կեանքին, Հայ-թրքական յարաբերութիւններուն, դարաբաղեան խնդրին եւ այլ կարեւոր հարցերու:

2008 թուականի նախագահական ընտրութիւններուն յաջորդած իրադարձութիւնները Սարգսեան որակեց «անընդունելի եւ խիստ վտանգաւոր զարգացումներ»: Ան ըսաւ որ, կարեւորագոյն ընելիքը հասարակութիւնը միա-

Շաբ.բ էջ 4

«ԶԱՅԱՍՏԱՆ» ԶԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԹԵԼԵԹՈՆԻՆ ԶԱՆԳԱՆԱԿՈՒԵՑԱԲ ՄՕՏ 16 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐ

Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 26-ին Ամերիկայի Գոհաբանութեան Օրուայ առթիւ «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի տարեկան թելեթոնի ընթացքին հանգանակուեցաւ մօտ 16 միլիոն տոլար:

«Մեր Շուշին» կարգախօսը ունեցող հանգանակութեան գումարները պիտի յատկացուին Շուշի քաղաքի վերականգնման ծրագրին:

Լոս Անճելըսէն հեռարձակուող թելեթոնը տեւեց 12 ժամ ու սիրուե-

ցաւ հայաստանեան հեռատեսիլի ալիքներով՝ հասանելի դառնալով աշխարհի բազմաթիւ երկիրներուն մէջ գոնուող հայութեան:

«Մենք մեծ ուրախութեամբ նշում ենք, որ արձանագրուել է 15 միլիոն 875 հազար 43 տոլարի նուիրատուութիւնների խոստում եւ կատարուած նուիրատուութիւններ», - «Ազատութիւն» ռատիոկայանին

Շաբ.բ էջ 4

ԶԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ	
Հայաստան եւ Արցախ	-\$1,747,043
Ռուսաստան	-\$ 5,290,000
Եւրոպա	-\$ 4,126,000
(Ֆրանսա, Գերմանիա, Զուիցերիա, Գոլանտա, Աւստրիա)	
Մեծն Բրիտանիա	-\$1,200,000
Միացեալ Նահանգներու արեւելեան շրջան	-\$ 450,000
Միացեալ Նահանգներու արեւմտեան շրջան	-\$1,636,000
Գանատա (թորոնթօ)	-\$ 310,000
Գանատա (Մոնթրէալ)	-\$ 250,000
Արժանթին	-\$ 350,000
Պրագիլ	-\$ 200,000
Լիբանան	-\$ 216,000
Աւստրալիա	-\$ 100,000
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՒՄԱՐ	-\$15,875,043

ԶԱՆ ԿԸ ԶՕՐԱԿՑԻ ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ՓՈԼ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻՆ

Երեքշաբթի, Դեկտեմբեր 1-ին Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի (ՀԱԽ) ներկայացուցիչները հանդիպում ունեցան Քալիֆորնիոյ Նահանգային Խորհրդարանի անդամ Փոլ Գրիգորեանի հետ, քննարկելու համար Ամերիկահայութիւնը յուզող բազմաթիւ հարցեր: Հանդիպումի ընթացքին ՀԱԽ-ի ներկայացուցիչները պաշտօնապէս տեղեկացուցին Պր. Գրիգորեանին, որ կազմակերպութիւնը որոշած է զօրակցել իրեն՝ Լոս Անճելըսի քաղաքապետական խորհուրդի 2-րդ ընտրաշրջանին ներս յառաջիկայ Երեքշաբթի, Դեկտեմբեր 8-ին տեղի ունենալիք ընտրութիւններուն:

«Փոլ Գրիգորեանին զօրակցելու որոշումը կայացուեցաւ ուսումնասիրելէ ետք թեկնածուներու յանձնառութեան մակարդակը եւ բերած նպաստը՝ Ամերիկահայ համայնքին», - այս կապակցութեամբ յայտարարեց ՀԱԽ-ի ատենապետ Վազգէն Խոտանեան. «Մենք կը հաւատանք որ, Պր. Գրիգորեան պիտի կատարէ համայնքին կատարած իր խոստումները»:

Փոլ Գրիգորեան ծնած ու մեծցած է Լոս Անճելըսի Ռէսիտա

շրջանին մէջ: Ան երրորդ սերունդի ամերիկահայ է, որ մեծ օգտակարութիւն ունեցած է Սան Ֆրանսիսկո Հովիտի շրջանին:

2003 թուականին Գրիգորեան ընտրուած է Պլըպէնք քաղաքի Ուսումնական Խորհուրդի անդամ, իսկ 2006-ին՝ նահանգային խորհրդարանի անդամ ընտրուած է 43-րդ ընտրաշրջանին, որ կ'ընդգրկէ Կլէնտէլ, Պլըպէնք եւ Սիլվըր Լէյք քաղաքները:

ՕՐՈՒՄՆ ԶԱՐՑԵՐՈՒՆ ԴԵՏ

ՀՀԿ-Ն ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐԿԱՆ ՈՒ ԱՊԱԳԱՆ

Գ. ԽՈՏԱՆՆԵԱՆ

Անցեալ Շաբաթ օր, Երեւանի մէջ կայացաւ իշխող՝ Հանրապետական կուսակցութեան 12-րդ համագումարը ուր հաւաքուած էին Հայաստանի այսօրուայ դիմագրաւած քաղաքական, տնտեսական, ընկերային, ազգային եւ այլ տաղանակներու գլխաւոր դերակատարները:

ՀՀԿ-ի ղեկավար եւ երկրի փաստացի նախագահ Սերժ Սարգսեան համագումարի պատգամաւորներու եւ հրաւիրեալներու առջեւ իր ունեցած համապարփակ ելոյթին ընթացքին անդրադառնալէ ետք այս օրերու կարեւորագոյն հարցերուն, ի միջ այլոց յայտարարեց ըսելով՝ «ինչպիսին կը լինի ՀՀԿ-ն, այդպիսին էլ կը լինի Հայաստանի ապագան»:

Ապագայի մասին խօսելէ առաջ կ'արժէ հպանցիկ ակնարկ մը նետել ու տեսնել թէ, ինչ կը ներկայացնէ ՀՀԿ-ն ու իր ղեկավարած երկիրը ներկայիս:

Այսօրուայ Հանրապետական կուսակցութիւնը ոչ մէկ առնչուած չի ունի 1990 թուականին, վաղամեծիկ Աշոտ Նաւասարդեանի կողմէ հիմնադրուած կուսակցութեան ո՛չ սկզբունքներուն, ոչ ալ հետագայում նպատակներուն հետ: Ազգայնականութեան ու ցեղակրօնութեան գաղափարախօսութեան վրայ հիմնուած այդ կուսակցութեան ներկայի անդամները գաղափարազուրկ մարդկանց խումբ մըն են: Պետական բարձրաստիճան պաշտօնեաներ մոտք կը գործեն կուսակցութենէն ներս, իրենց աթոռները պահելու որպէս միջոց ու ապաստան: Տակաւին վերջերս, վարչապետ Տիգրան Սարգսեան, խումբ մը նախարարներու հետ միասին, անդամագրուեցան ՀՀԿ-ին, պիտո՞ւն էին քննարկման առթիւ խորհրդարանէն ներս քննադատութեանց ենթարկուելէ անմիջապէս ետք: Պետական հիմնարկներու մէջ աշխատողները կը միանան կուսակցութեան, իրենց ընտանիքի ապրուստը ապահովելու մտահոգութիւններէն մղուած: Մեծահարուստ գործարարները, որոնք տիրապետող են ՀՀԿ-ն ներս, եկած են կուսակցութիւն, պետական միջոցներու հաշտոյն նոր հարստութիւն դիզելու, իրենց ունեցածը պահելու եւ կամ հարկային պարտաւորութիւններէ խուսափելու նպատակներով:

Հայաստանի օլիգարխներու մեծամասնութիւն, որոնք մենաշնորհներ հաստատելով իրենց ձեռքերուն մէջ առած են երկրի ամբողջ տնտեսութիւնը, այս կամ այն ձեւով կապուած են Հանրապետական կուսակցութեան հետ: Իսկ ամենէն տխուրը, Հայ Եկեղեցու հոգեւոր ծառայութեան կոչուած բարձրաստիճան հոգեւորականներ կը դառնան այդ կուսակցութեան վերնախաւին շուրջ, շատ պարագաներուն ներգրաւուելով անոնց ապօրէն գործունէութեան ծիրէն ներս:

ՀՀԿ-ի իշխանութեան տակ, այսօրուայ Հայաստանի քաղաքական իրականութիւնը այնքան ալ տարբեր չէ խորհրդային ժամանակաշրջանի միակուսակցական դրութենէն: Հանրապետա-

կան կուսակցութիւնը ոչ միայն կ'օգտագործէ պետական ամբողջ մեքենան ու միջոցները, ծառայեցնելով զանոնք իշխանութիւնը պահելու ու ամրապնդելու իր նպատակներուն, այլ նաեւ, կը սահմանափակէ միւս բոլոր կուսակցութիւններու, ներառեալ իր հետ գործակցող ու իշխանամէտ նկատուող կուսակցութիւններու գործունէութիւնը:

Բնականաբար, շատ աւելի ծանր է վիճակը ընդդիմադիր կուսակցութիւններուն համար, որոնց գործունէութեան առջեւ կը դրուին անյաղթահարելի այնպիսի խոչընդոտներ, որոնք ծիծաղելի կը դարձնեն ժողովրդավարութեան ու բազմակուսակցականութեան տարրական սկզբունքները, որոնց համաձայն պէտք է ապահովուած ըլլան ազատ գործունէութեան համահաւասար պայմաններ բոլոր կուսակցութիւններուն համար:

Սակայն, ՀՀԿ-ի իշխանութեան տակ ընդդիմադիր կուսակցութիւնները կ'ենթարկուին այլեւայլ ճնշումներու, կը ձերբակալուին ու քաղաքական բանտարկեալի կարգավիճակին կ'արժանանան անոնց ղեկավարներն ու գործիչները, իսկ շարքային անդամները կը յայտնուին իրենց գործն ու ասպարէզը կորսնցնելու վտանգին առջեւ: Այդ կուսակցութիւններուն համար փակ են զանգուածային լրատուական միջոցները, զրկուելով ժողովուրդի հետ հարողակցելու իրաւունքէն: Նոյն այդ կուսակցութիւնները մեծ դժուարութիւններու առջեւ դրուած են նիւթական միջոցներ ապահովելու առումով:

ՀՀԿ-ն չի կրնար հանդուրժել այլակարծութիւն, փակ կը պահէ միակ ազատ հեռատեսիլի ալիքը՝ «Ա1+»-ը ու խիստ հակողութիւն հաստատած է մնացեալ հեռատեսիլի ալիքներու լրատուական եւ քաղաքական հաղորդումներուն վրայ: Աւելին՝ նոր օրէնքներ մշակելով կը ձգտի առաւել եւս սահմանափակելու մամուլի ազատութիւնները:

Կուսակցութիւնները ունին միայն մէկ նպատակ, ժողովուրդի վստահութեան արժանանալով, զալ իշխանութեան ու ծառայել այդ ժողովուրդին: Իսկ, ընտրութիւնները կորսնցնելու պարագային իշխանութենէն հեռանալ ու սպասել յաջորդ ընտրութիւններուն:

Հանրապետական կուսակցութիւնը իշխանութեան վրայ կը շարունակէ մնալ միայն ու միայն ընտրութիւններ կեղծելով, սահմանադրական կարգը խախտելով, ապօրինութիւնները հովանաւորելով, ու իր ապագան նոյնացնելով երկրի ապագային հետ:

Դատելով ՀՀԿ-ն իր ներկայով, դժուար պիտի չըլլայ կանխատեսել որ ինչպիսին պիտի ըլլայ իր ղեկավարած երկիրը ապագային:

Ճիշդ է, Հայաստանի ապագան կապուած է ՀՀԿ-ի հետ: Այդ կուսակցութեան հեռացումով ու օրինաւոր իշխանութեան հաստատումով է պայմանաւորուած, Հայաստանն ու Հայ ժողովուրդը իր ներկայ տաղանակներէն դուրս բերելու կարեւորագոյն նպատակի իրականացումը:

ԵՐԲ ԱՅՈՒՆ ՈՉ Է, ԻՍԿ ՈՉ-Ը՝ ԱՅՈ

ՅԱԿՈՒԲԱԴԱՆԵԱՆ

«Մեր այո-ն այո է, իսկ ոչ-ը՝ ոչ», Նոյեմբերի 28-ին ՀՀԿ 12-րդ համագումարի ժամանակ իր կուսակցիցներին դիմեց ՀՀԿ նախագահ Սերժ Սարգսեանը, թերեւս ելնելով այն մտավախութիւնից, որ նրանց համար իշխանութեան այո-ն ու ոչ-ը վերջին ամիսներին խառնուել են իրար: Սերժ Սարգսեանի ելոյթը կարծես թէ փաստացի միտուած էր Հանրապետականների այդ ներքին կասկածներն ու անորոշութիւնները ցրելուն, նրանց հանգստացնելուն, համոզելուն, որ ՀՀԿ-ն ոչ միայն չի գիշերել իր դիրքը քաղաքական ասպարէզում, այլ նոյնիսկ «քաղաքական առաջնորդութիւնից» անցնելու է «հասարակական-քաղաքական առաջնորդութեան»:

Թուով էր, թէ Սերժ Սարգսեանը ՀՀԿ 12-րդ համագումարի ամբիոնը կ'օգտագործի հասարակութեանը, քաղաքացիներին դիմելու համար, հանդէս կը գայ ելոյթով, որը ոչ թէ ՀՀԿ անդամներին, այլ Հայաստանի քաղաքացիներին է ուղղուած, շօշափում է նրանց յուզող խնդիրները: Մինչդեռ, քաղաքացիներին յուզող խնդիրների առումով Սերժ Սարգսեանի ելոյթի անդրադարձերը հպանցիկ էին: Օրինակ, տնտեսական ճգնաժամի առումով Սերժ Սարգսեանն ընդամէնն ասաց, որ դրա ազդեցութիւնը քաղաքացիներն իրենց վրայ աւելի քիչ զգացին, քան կարելի էր ենթադրել՝ ելնելով մակրոտնտեսական ցուցանիշներից: Դէ իհարկէ, միշտ էլ կարելի է ինչ որ բանից ելնելով շատ ենթադրել, իսկ յետոյ արձանագրել, թէ վատ ենթադրութեան ինչքան քիչ մասն է դարձել իրականութիւն: Ոչ մի խօսք կառավարութեան տնտեսական քաղաքականութեան, դրա հանդէպ նախագահի վերաբերմունքի, անհրաժեշտ շտկումների, բարեփոխումների ընթացքի, Հայաստանում օլիգոպոլիայի խնդրի, մրցակցային միջավայրի ձեւաւորման մասին:

Աւելին, Սերժ Սարգսեանը ոչ միայն ոչ մի բառ չասաց այդ խնդիրների, բիզնես-իշխանութիւն սերտաձման հետեւանքների եւ այդ սերտաձման դէմ պայքարի, կոռուպցիայի դէմ պայքարի մասին, այլ նոյնիսկ «փառք ու պատիւ» տուեց օլիգարխներին, որոնք, նրա խօսքով, օգնել են կառավարութեանը, որ տնտեսական ճգնաժամը քիչ ազդի հասարակութեան վրայ: Այստեղ նա նկատելի է, որ Սերժ Սարգսեանը ՀՀԿ առաջ փաստացի աջակցութիւն է յայտնում օլիգարխներին եւ հակադրուած է անընդհատ նրանց դէմ պայքարի անհրաժեշտութեան մասին խօսող վարչապետ Տիգրան Սարգսեանին, ում մի քանի օր է, ինչ դարձրել է այդ օլիգարխների ապաստարան դարձած ՀՀԿ անդամ: Ու թերեւս հենց այդ պատճառով էլ Սերժ Սարգսեանը ցուցադրաբար հակադրուած է Տիգրան Սարգսեանին, օլիգարխներին հաւատացնելու կամ հանգստացնելու համար, որ Տիգրան Սարգսեանը ՀՀԿ չի մտնում որպէս դեսանտ, այլ մտնում է որպէս զինուոր:

Իսկ հասարակութեանը հանգստացնող, կամ հասարակութեան համար համոզիչ գրեթէ ոչինչ Սերժ Սարգսեանը չասաց, բացառութեամբ թերեւս այն բանի, որ 2010 թուականի բիւջէն կը լինի աւելի

մեծ, քան 2009 թուականինը: Մինչդեռ դա հասարակութեան համար փաստացի աւելի անհանգստացնող, քան հանգստացնող լուր է: Բանն այն է, որ հասարակութիւնը շատ լաւ գիտէ, որ մեծ բիւջէն նշանակում է շատ հարկեր, իսկ հարկերը քամուած են նոյն հասարակութեան ջանից, քանի որ օլիգարխներին կրկին բաժին է ընկնում ոչ թէ հարկեր վճարելու, այլ ընդամէնը աշխատատեղերը պահելու առաքելութիւնը, որի դիմաց նրանք ստանում են հարկ չվճարելու «լեզիտիմացուած» արտօնութիւն: Ընդ որում, բիւջէն ոչ միայն հարկերի հաշուին է մեծանալու, այլ նաեւ պարտքերի, այսինքն վարկերի, որ Հայաստանը վերցնում է միջազգային կազմակերպութիւններից: Իսկ այդ պարտքերը յետոյ էլի հասարակութիւնն է վճարելու:

Այնպէս որ, նոյնիսկ այդ մասով, Սերժ Սարգսեանը եթէ նոյնիսկ ուզում էր լաւ լինի, փաստացի ստացուած է ինչպէս միշտ: Եւ ինչպէս միշտ, ոչ մի հակառակ ու առարկայական խօսք երկրում օրինականութեան եւ իրաւականութեան մակարդակի մասին, արտօնեալների խաւի չէզոքացման մասին, էլիտայի վարքի մասին, ուժն ու հարստութիւնը չցուցադրելու մասին: Այդ պայմաններում, «քաղաքական առաջնորդից» «հասարակական քաղաքական առաջնորդի» դերակատարում ստանձնելու ՀՀԿ-ին ուղղուած կոչը հասարակութեան համար հնչում է նոյնիսկ իբրեւ սպառնալիք:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԶՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕԲԹ ԱՐՇԱԿ ԳԱԶՆԱՅԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ
ԳԱՐԻԷԼ ՍՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՐԱԿ ԹՈՒԹՅԵԱՆ
ՅՈՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹՅԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Քեռ. (626) 797-7680
Ֆաքս. (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social
Democratic Hunchakian Party
of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, Canada \$60 (Second
Class), \$75.00 (Air Mail)
Overseas \$85.00 (2nd Class Mail),
\$125.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ՉԵՆ ԲԱՑԱՌՈՒՄ ՀՀԿ-ՅԱԿ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպես իշխող կուլիցիան ներկայացնող կուսակցությունների, այնպես էլ ընդդիմադիր Հայ ազգային կոնգրեսի (ՀԱԿ) ներկայացուցիչները չեն բացառում համագործակցությունը Հայաստանի հանրապետական կուսակցության եւ ՀԱԿ-ի միջև:

Իշխող «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցության խորհրդարանական խմբակցության անդամ Նաիրա Զոհրաբեանը համոզուած է, Հանրապետական կուսակցության 12-րդ համագումարում նախագահ Սերժ Սարգսեանին իր ելույթով արձագանքել է առաջին նախագահ, Հայ ազգային կոնգրեսի (ՀԱԿ) առաջնորդ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի վերջին ելույթին, որի առնչութեամբ, ինչպես յաջորդ օրը՝ նոյեմբերի 12-ին, ասել էր Հայ ազգային կոնգրեսի ներկայացուցիչ Վահագն Խաչատրեանը՝ Կոնգրեսը պատրաստ է «յանուն մեծ գաղափարի» համագործակցութեան ձեռք մեկնել Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանին:

«Այդ իմպուլսները այս վերջին ելույթում չէ, որ ի յայտ եկան», - «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում երկուշաբթի օրը ասաց Զոհրաբեանը: - «Եթէ յիշում եք՝ նախագահական ընտրութիւններից յետոյ Հանրապետութեան հրապարակում տեղի ունեցած մեծ հանրահաւաքում նախագահն ինքը կոչ արեց բոլորին միասնական խնդիրներ շուրջ նստել երկխօսութեան, եւ այդ առաջարկը քաղաքական բոլոր ուժերին՝ այդ թւում նաեւ արմատական ընդդիմութեանը, միշտ եղել է ուժի մէջ»:

Նաիրա Զոհրաբեանը, նշելով, թէ «քաղաքականութիւնը դինամիկ երեւոյթ է», ու հետեւաբար ինքը չի կարող բացառել Հանրապետական - Հայ ազգային կոնգրես համագործ-

ակցութիւնը, շարունակեց. - «Որեւէ քաղաքական ուժի հետ համագործակցութիւն, եթէ այն միտուած է մեր երկրի բարգաւաճմանը, դէպի դրական իմպուլս իր մէջ պարունակող որեւէ դրական համագործակցութիւն որեւէ ուժի հետ՝ կոնստրուկտիւ համագործակցութիւն, եւ չեմ կարող բացառել»:

ՀՀԿ-ի խորհրդարանական խմբակցության անդամ Կարէն Աւագեանը թէեւ չի կարծում, որ նախագահն իր ելույթով նպատակ է ունեցել պատասխանել Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին, սակայն ինքը նոյնպէս առաջիկայում չի բացառում նման համագործակցութիւնը:

«Հանրապետական կուսակցութիւնը շատ յստակ իրականացնում է իր քաղաքականութիւնը եւ այդ քաղաքականութիւնը իրականացնելիս ով կը փորձի միանալ այդ ծրագրի իրականացմանը, որը կը հեշտացնի այդ ճանապարհը, եւ գտնուում եմ, որ որեւէ խնդիր չկայ», - «Ազատութիւն» ռադիոկայանին ասաց Աւագեանը:

Հայ ազգային կոնգրեսի ներկայացուցիչ Վլադիմիր Կարապետեանը այս առնչութեամբ «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում ասաց. - «Քաղաքականութեան արագ արձակման պարագայում հնարաւոր է նստել սեղանի շուրջ եւ քննարկել համագործակցութեան տարբերակները: Մինչ այդ, ցանկացած խօսակցութիւնները իրատեսական չեմ համարում»:

Ինչ վերաբերում է հարցին, թէ իրականում արձագանքե՞լ է նախագահ Սարգսեանը առաջին նախագահ Տէր-Պետրոսեանի ելույթին, Կարապետեանն ասաց, որ թողնում է առանց մեկնաբանութեան՝ ընդգծելով, որ պէտք է «գործողութիւններով արձագանքել եւ ոչ թէ խօսքերով»:

ՕՏԱՐԵՐԿՐԵԱՅ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԱԾՈՒՄ ԿՐՃԱՏՈՒԵԼ ԵՆ ՄՕՏ 40 ՏՈԿՈՍՈՎ

Այս տարուայ առաջին վեց ամիսներին անցած տարուայ նոյն ժամանակահատուածի համեմատ օտարերկրեայ ներդրումները Հայաստանի տնտեսութեան իրական հատուածում կրճատուել են մօտ 40 տոկոսով՝ կազմելով շուրջ 312 միլիոն դոլար: Ազգային վիճակագրական ծառայութիւնից «Ազատութիւն» ռադիոկայանին փոխանցեցին, որ այս թիւը իր մէջ չի ներառում բանկային համակարգում կատարուած ներդրումները:

Ամենամեծ անկումը վերաբերում է ռուսական ներդրումներին՝ դրանք նուազել են աւելի քան երեք անգամ՝ կազմելով մօտ 100 միլիոն դոլար:

HSBC Բանկ Հայաստան դրամատան գործադիր տնօրէն Թիմ Սլեյթերը, մեկնաբանելով օտարերկրեայ ներդրումների անկման ցուցանիշները, «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում մատնանշեց համաշխարհային տնտեսական պատճառները, սակայն աւելացրեց. - «Դեռ կան որոշակի խնդիրներ Հայաստանում, որոնք, թերեւս, պէտք է լուծուեն, եւ որոնք Հայաստանի [ներդրումային] իմիջը դարձնում են ոչ այնքան լաւ, որ քան պէտք է լինէր: Ես կ'ասեի, որ բարելաւումները մաքսային ու հարկային ոլորտներում այն թիւ մէկ հարցն են, որի լուծումը տեղական կամ օտար բիզ-

նեսները կը ցանկանան տեսնել: Երկրորդ խնդիրը՝ տրանսպորտային ծախսերի նուազեցումն է: Կարծում եմ թուրքիայի հետ սահմանի բացումը կ'ունենայ շատ դրական ազդեցութիւն»:

Էկոնոմիկայի նախարարութեան Տնտեսական քաղաքականութեան եւ ռազմավարութեան մշակման վարչութեան պետ Արտակ Բաղդասարեանի գնահատականով, մինչեւ 5 տարի ժամանակահատուածում Հայաստանը կը կարողանայ վերականգնել օտարերկրեայ ներդրումների մինչ-ճգնաժամային ակտիվութիւնը:

Հինգշաբթի «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում Բաղդասարեանը, մասնաւորապէս, ասաց. - «Մենք թիրախաւորում ենք, որ միջնաժամկետում պէտք է կարողանանք լիարժէք ձեւաւորել այն ենթակառուցուածքը, որը արդէն կը գրաւի շատ օտարերկրեայ ներդրողների եւ նրանց համար այստեղ շահաւէտ բիզնես անելու հնարաւորութիւն կը ստաց»:

EV Consulting բիզնես-խորհրդատուական ընկերութեան ներկայացուցիչ Սեւակ Յովհաննիսեանի կարծիքով, յատկապէս կարեւոր է Հայաստանում ներդրումների համար նոր ոլորտների ստեղծման անհրաժեշտութիւնը:

ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ՝ ՑՄԱՀ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾՆԵՐԻ ԽՑՈՒՄ ԱՐՈՒԱԾ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻ ԱՌՆՉՈՒԹԵԱՄԲ

Արտեմ Խաչատրեանը ցմահ ազատազրկուածներ Դերեքի Բեքաւեանի, Էդիկ Գրիգորեանի եւ Արսէն Արծրունու հետ

«Ազատամտութիւն» թերթի գլխաւոր խմբագիր Արտեմ Խաչատրեանի լուսանկարը՝ «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով ցմահ ազատազրկուածներ Դերեքի Բեքաւեանի ու Էդիկ Գրիգորեանի, ինչպէս նաեւ «Դրոյց» գործով ցմահ ազատազրկուած Արսէն Արծրունու հետ, Նուբարաշէն քրէակատարողական հիմնարկում ծառայողական քննութեան առիթ է դարձել:

«Մամուլում հրապարակուած լուսանկարի եւ Նուբարաշէն քրէակատարողական հիմնարկում դատապարտեալների պահման ռեժիմի խախտմանը վերաբերող տեղեկատուութեան հիման վրայ Հայաստանի արդարադատութեան նախարար Գէորգ Դանիէլեանի յանձնարարութեամբ նշանակուել է ծառայողական քննութիւն», - այս մասին հաղորդում է արդարադատութեան նախարարութեան՝ Հինգշաբթի տարածած հաղորդագրութիւնը:

Յիշեալ լուսանկարը հրապարակուել էր նոյեմբերի 26-ի «Հայկական ժամանակ» օրաթերթի առաջին էջում:

1999 թուականի հոկտեմբերի 27-ին Նաիրի Յունանեանի գինուած ոճրախումբը, ներխուժելով խորհրդարանի նիստերի դահլիճ, իրականացրեց աննախադէպ հասարակութիւն՝ գնդակահարելով 8 պետական գործիչներին:

«Սովորական նկար է: Գնացել եմ օրինաւոր այցելութեան եւ լուսանկարուել եմ դատապարտեալների հետ», - «Ազատութիւն» ռադի-

ոկայանի հետ զրոյցում, լուսանկարի իսկութիւնը հաստատելով, ասաց «Ազատամտութիւն» օրաթերթի գլխաւոր խմբագիր Արտեմ Խաչատրեանը:

Արտեմ Խաչատրեանը փոխանցեց, որ հոկտեմբերի 5-ին իր թերթի աշխատակցի ուղեկցութեամբ այց է կատարել «Նուբարաշէն» քրէակատարողական հիմնարկի ցմահ դատապարտեալների 94-րդ խուց, որտեղ պատիժը նոյն խցում կրում են երեք դատապարտեալները:

Այն դիտարկմանը, թէ սա փաստօրէն խմբակային տեսակցութիւն է դատապարտեալների խցում, ինչը Հայաստանի օրէնսդրութիւնը չի նախատեսում, Խաչատրեանն արձագանքեց. - «Երեք մի կամերայում են: Որ ամէն մեկին առանձին չկանչեն ինչ-որ մի տեղ տեսնելու՝ ժամանակի էկոնոմիայի համար, մենք խնդրեցինք, որ մեզ թոյլ տան մենք բոլորս այցելենք նրանց բոլորին միաժամանակ նրանց խցում: Այսքան բան»:

Արտեմ Խաչատրեանը, ում խմբագրած «Ազատամտութիւն» թերթը յաճախ է հանդէս գալիս հակասական գնահատականներով եւ առաւելապէս յայտնի է Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի գլխաւորած ընդդիմութեան հասցէին արուող սուր քննադատութեամբ, ոչ միայն արտառոց բան չի տեսնում հրապարակուած նկարում: Աւելին՝ ընդգծում է, որ երեք դատապարտեալների հետ էլ շատ ջերմ յարաբերութիւնների մէջ է:

ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԱԾՈՒՄ ՄՕՏ 30 ՏՈԿՈՍ ԱՆԿՈՒՄ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԻ

Տարեկերջին տնտեսութեան իրական հատուածում Հայաստանը մօտ 30 տոկոս անկում կ'արձանագրի: Այսօր կայացած ասուլիսում այս մասին յայտնեց «Հայրենական ապրանք արտադրողների միութեան» նախագահ Վազգէն Սաֆարեանը: «Նախորդ տարի մեր ՀՆԱ-ն եղել է 12 մլրդ դոլար, այս տարի այն լինելու է մօտ 7.5 մլրդ, այսինքն՝ մօտ երեսուն տոկոս անկում ենք արձանագրելու տնտեսութեան իրական հատուածում», - ասաց նա՝ աւելացնելով, որ տեղեակ է վարչապետի 15 տոկոս տնտեսական անկումի մասին յայտարարութեանը:

Ըստ նրա՝ անցած 7 տարիների ընթացքում արդիւնաբերութեան

նկատմամբ պետական մարմինների անտարբերութեան պատճառով Հայաստանը կորցրել է մօտ 15 մլրդ դոլար: «Դրսում աշխատող մեր հայրենակիցները անցած տարիների ընթացքում տրանսֆերտների տեսքով ամենաքիչը 30 մլրդ դոլար են ուղարկել հայրենիք, բայց դրանից մօտ 15 մլրդ-ը հանրապետութիւնից դուրս էր գալիս, որովհետեւ մենք բազմաթիւ ապրանքներ ներկրում ենք», - ասաց նա՝ աւելացնելով, որ Հայաստանում հնարաւորութիւն կա բուսական իւղ, շաքար, կարագ արտադրելու, բայց պետութեան կողմից հայրենական արտադրութեան նկատմամբ անուշադրութեան պատճառով Հայաստանում հնարաւորութիւն չկայ դրանք զարգացնելու:

ԼՈՒՐԵՐ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԸ ԴԻՄԵԼ Է ԵԱՅԿ-ԻՆ

Լեռնային Ղարաբաղի արտաքին գործերի նախարարութիւնը ԵԱՀԿ քարտուղարութիւն է ուղարկել ԼՂՀ Ազգային ժողովի՝ Նոյեմբերի 25-ին ընդունած յայտարարութեան տեքստը՝ ԵԱՀԿ արտաքին գործերի նախարարների Դեկտեմբերի 1-ից 2-ը Աթէնքում նախատեսուած նիստի մասնակիցների շրջանում տարածելու համար:

Համապատասխան նամակ է ուղարկուել նաեւ ԵԱՀԿ գործող նախագահ Զորջ Պապանդրեուին, իսկ պատճէնը՝ ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնակազմի ներկայացուցիչ ղեկավար Անշէյ Կասպրշիկին:

Յիշեցնենք, որ ԼՂՀ ԱԺ-ն նամակում նախագովչացրել էր Ադրբեյջանի ռազմատենչ յայտարարութիւնների վտանգաւորու-

թեան մասին, եւ նշել, թէ «Ղարաբաղեան կարգաւորման գործընթացում նկատուող վերջին զարգացումները վկայում են Ադրբեյջանի ոչ կառուցողական դիրքորոշման բացայայտ դրսեւորումները մասին: Քարոզչական տարբեր հարթների կիրառմամբ Ադրբեյջանի իշխանութիւնները պատրանք են ստեղծում միջազգային միջնորդութեամբ շարունակուող քննարկումներից իրենց դժգոհութեան մասին, այնինչ, իրական քաղաքականութեան մէջ այդ երկիրը անթաքոյց կերպով ժամանակ է ձգում՝ հետագայում Արցախի դէմ նոր պատերազմ սանձազերծելու միջոցով տարածաշրջանի ռազմաքաղաքական հաւասարակշռութիւնը յօգուտ իրեն փոխելու նպատակով»:

«ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԸ ԱՆՅԱՐԿԻ ԶԻՋՈՒՄՆԵՐԻ Է ԳՆԱԼՈՒ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՅԱՐՑՈՒՄ»

Սերժ Սարգսեանի յարձակումները Լեռն Տէր-Պետրոսեանի նկատմամբ վկայում են, որ առաջիկայում նա պատրաստուած է անհարկի գիջումների գնալ Ղարաբաղի հարցում», - NEWS.am-ի թղթակցի հետ գրոյցում նշեց Հայ ազգային կոնգրեսի արտաքին յարաբերութիւնների յանձնախմբի ղեկավար Վլադիմիր Կարապետեանը՝ պատասխանելով ՀՀԿ համագումարում Սերժ Սարգսեանի՝ առաջին նախագահ Լեռն Տէր-Պետրոսեանի հասցէին արած մեղադրանքներին: Յիշեցնենք, որ Սերժ Սարգսեանն իր ելոյթում նշել էր, թէ իրեն մեղադրում են այն մարդիկ, ովքեր ցանկանում էին Ղարաբաղը Ատրպէյճանի կազմում տեսնել», իսկ էրուարդ Շարմազանովը, նոյեմբերի 30-ին լրագրողների հետ հանդիպմանը մանրամասնելով իր դեկավարի ելոյթը, նշել էր, թէ Սերժ Սարգսեանի խօսքերը վերաբերում էին Լեռն Տէր-Պետրոսեանին:

«Ղարաբաղը իրականում յանձնողները կ'երեւան առաջիկայում, իսկ ցեղապանութիւնն ուրացողներն արդէն իսկ յայտնի են: Դրանք այն մարդիկ են, որ այժմ էլ փորձում են ուրանալ 90-ականների փառաւոր յաղթանակները»:

Որեւէ փաստաթուղթ, որ հարցականի տակ կը դնէր Ղարաբաղի շահերը, 90-ականներին չի եղել, ինչը չի կարելի ասել վերջին ժամանակաշրջանի մասին», - նկատեց Կարապետեանն ու մանրամասնեց. «Դրա վկայութիւնն է ՄԱԿ ԳԱ բանաձեւը՝ ընդունուած 2008թ. Մարտի 13-ին, ԵՆՆՎ բանաձեւը 2008թ. Յունիսին, որտեղ ճանաչուած է Ադրբեյջանի տարածքային ամբողջականութիւնը: Այս բոլոր փաստաթղթերն ընդունուել են Սերժ Սարգսեանի օրօք: Վերջինս, ի դէպ, Տէր-Պետրոսեանի կառավարման տարիներին եղել է նրա թիմի հաւատարմ անդամ եւ որեւէ դժգոհութիւն չի ցուցաբերել վարուող քաղաքականութեան առթիւ»:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԹԵԼԵԹՈՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

ըսած է «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի գործադիր վարչութեան հանրային կապերու բաժնի պատասխանատուներէն Արմէն Օհանեան:

Ըստ Օհանեանի, անցեալ տարուայ համեմատ դրամահաւաքին մասնակցողներու թիւը բարձրացած է: «Համահայկական Հիմնադրամի համար առաւել կարեւոր է նուիրատուների բանակի հզօրացումը: Այս առումով մենք միանշանակ առա-

ջընթաց ենք արձանագրում, քանի որ մեր նուիրատուների քանակը ուղղակի կտրուկ աճել է»:

Թելեթոնի առթիւ իր ունեցած ելոյթի ընթացքին Սերժ Սարգսեան ըսաւ. «Մենք պէտք է ապացուցենք բոլորին, որ Հայրենիք - Սփիւռք պտուակուում գոյութիւն չունի: Մենք նաեւ այս դրամահաւաքով եւս մէկ անգամ պէտք է ապացուցենք, որ Արցախը մերն է այսօր եւ մերն է լինելու մէկը միշտ: Պէտք է յուսահատեցնենք բոլոր նրանց, ովքեր այս հարցում դեռ ինչ-ինչ ակնկալիքներ ունեն»:

ԱԹԵՆՔԻ ՄԷՋ ՅՐԱՊԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ

Շարունակուած էջ 1-էն

ըրած են՝ «կարելի եղածին չափ շուտ աւարտին հասցնել այս աշխատանքը»:

«Հիմնարար սկզբունքներու շուրջ համաձայնութեան գալը կարելիութիւն կու տայ հասնելու՝ համապարփակ կարգաւորման եւ խաղաղութիւն, կայունութիւն եւ բարգաւաճում բերել ամբողջ տարածաշրջանին», - ըսուած է յայտարարութեան մէջ:

Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարները այս փաստաթղթով պատրաստակամութիւն յայտնած են վերջնական տեսքի բերել Հիմնարար սկզբունքները եւ շարունակել աշ-

խատիլ մնացեալ խնդիրներու շուրջ համաձայնութիւն ձեռք ձգելու ուղղութեամբ, հիմնուելով, մասնաւորապէս, Հէլսինքեան եզրափակիչ արձանագրութեան սկզբունքներու վրայ՝ ուժի չկիրառում եւ ուժի սպառնալիքի բացառում, տարածքային ամբողջականութիւն եւ ազգերու ինքնորոշման իրաւունք:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար էրուարդ Նալբանդեան Հէլսինքեան եզրափակիչ արձանագրութեան սկզբունքներուն ներառումը համատեղ ստորագրուած փաստաթղթին մէջ նկատեց հայկական կողմի մեծագոյն յաջողութիւններէն մին:

«Առաջին անգամ նախարար-

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ «ԿԱԽՈՒԱԾ Է ԱՏՊԵՅՃԱՆԻՑ»

Թուրքիայի խորհրդարանի արտաքին յարաբերութիւնների յանձնաժողովում հայ - թուրքական արձանագրութիւնների քննարկումը կախուած է Ատրպէյճանից: Այդ մասին ադրբեյջանական APA գործակալութեանը ասել է յանձնաժողովի նախագահ Մեթին Երլմազը՝ յաւելելով, թէ դրանք չեն քննարկուի յանձնաժողովում, եթէ Ատրպէյճանը ինչ-որ բանից դժգոհ լինի:

Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի լիագումար նիստին ներկայացնելու համար, արձանագրութիւնները նախ պէտք է քննարկուեն տուեալ յանձնաժողովում: Երլմազը թուրքիայի իշխող «Արդարութիւն եւ զարգացում» կուսակցութեան անդամ է:

Նրա փոխանցմամբ՝ Թուրքիայի նախագահն ու վարչապետը Ատրպէյճանի նախագահի հետ մշտական կապի մէջ են: «Եթէ իհրամ Ալիեւն ասի, որ գործերը հասել են որոշակի կէտի [խօսքը Ղարաբաղեան բանակցութիւնների մասին է], խնդիրները սկսում են լուծուել եւ հասունացել է ժամանակը, որ մենք էլ որոշ քայլեր անենք, այդ ժամանակ էլ մենք այդ արձանագրութիւնները կը մտցնենք յանձնաժողովի օրակարգ», - հաւաստիացրել է թուրքիայի խորհրդարանի արտաքին յարաբերութիւնների յանձնաժողովի նախագահը:

Մեթին Երլմազը յայտնել է, որ այդ հարցը քննարկել է թուրքիայի արտգործնախարարի հետ, քննարկել են նաեւ Ատրպէյճանի գործընկերների հետ, եւ, նրա հաւաստմամբ, արձա-

նագրութիւնների հետ կապուած ոչ մի քայլ չեն անի մինչեւ Ատրպէյճանին գոհացնող փուլին հասնելը:

«Ֆրանսապրես» լրատուական գործակալութեան հետ հարցազրոյցում Ատրպէյճանի փոխարտգործնախարար Արազ Ազիմովը յայտարարել է, թէ Ատրպէյճանի արձագանքը շատ աւելի կոշտ կը լինի, եթէ թուրքիան վաւերացնի Հայաստանի հետ սահմանը բացելու եւ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու արձանագրութիւնները:

Միջազգային յարաբերութիւնների ամերիկացի փորձագէտ Մենկոֆն էլ հնարաւոր է համարում, որ հայ - թուրքական սահմանը բացուի մինչեւ Ղարաբաղի խնդրի կարգաւորումը: Ըստ նրա՝ սահմանի բացումը օգտակար կը լինի նաեւ թուրքիայի համար եւ պաշտօնական Անկարային հնարաւորութիւն կը տայ մեծացնել իր ազդեցութիւնը տարածաշրջանում, ինչպէս նաեւ կուժեղացնի թուրքիայի դիրքերը Եւրամիութեանը անդամակցութեան հարցով բանակցութիւններում:

Շաբաթակազբին Մոսկուայում կայացած հանդիպման ժամանակ Հայաստանի եւ թուրքիայի խորհրդարանների նախագահները քննարկել էին նաեւ արձանագրութիւնները ողջամիտ ժամկետներում վաւերացնելու հարցը:

Հայաստանում երկրի նախագահը արձանագրութիւնները ներկայացրել է Սահմանադրական դատարան:

ՀՀԿ-Ի ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

Լորելն է եւ թէ, 2008 թուականի նախագահական ընտրութիւններուն յաջորդած իրադարձութիւնները ցայտուն ցուցադրեցին անկախութեան տարիներուն ձեւաւորուած պետական, քաղաքական եւ հասարակական կառուցները «ոչ լիարժէք կայացուածութիւնն ու ընդհանուր թուլութիւնը»:

Իր ելոյթի տնտեսական բաժինով Սերժ Սարգսեան կարծիք յայտնեց, որ թէեւ Հայաստանը չէ կրցած խուսափիլ 18 սոկոսի հասնող տնտեսական անկումէն, սակայն յաջողուած է գերծ մնալ ընկերային ոլորտի բացասական զարգացումներէն:

Անդրադառանալով հայ-թրքական արձանագրութիւններու վաւերացման գործընթացին, Սարգսեան, յայտնեց որ, Հայ-թրքական յարաբերութիւններու կարգաւորումը չի նշանակէր Հայոց Յեղասպանութեան ուրացում: «Դա մի գործընթաց է, որում, ինչպէս հայելու մէջ, պէտք է արտացոլուի կողմերի լրջութիւնը»:

Ղարաբաղի մասին խօսելով ՀՀԿ ղեկավարը ըսաւ. «Ցանկացած ոտնձգութեան պատրաստ ենք արձագանգել ամենակոշտ միջոցներով», ակնարկելով Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի՝ վերջերս կատարած յայտարարութիւններուն, թէ բանակցային գործընթացը արդիւնքներու չհասնելու պարագային Ատրպէյճան պատրաստ է խնդիրը

լուծել ուժային ճանապարհով: «Ղարաբաղեան հակամարտութեան բոլոր կողմերի միջեւ համաձայնութիւնը պէտք է մէկ փաթեթի մէջ ներառի բոլոր հարցերի լուծումներն ու միջազգայնօրէն ամրագրուած այն մեխանիզմները, որոնք կ'ապահովեն այդ լուծումների իրականացումը», - ըսաւ ան:

Հայաստանի մէջ շարունակաբար տեղի ունեցող ընտրախախտումներու մասին խօսելով Սերժ Սարգսեան յայտնեց որ,

ընտրական համակարգի, քաղաքական կուսակցութիւններու, քաղաքացիական հասարակութեան ինստիտուտներու ոչ լիարժէք կայացածութիւնն է, որ հնարաւորութիւն կու տայ գլուխ բարձրացնելու չարութեան ու անհանդուրժողականութեան:

Իշխող կուսակցութեան ղեկավարի այս խօսքերով հանդերձ, համազումարին ներկայ եղող լրագրողները ակնատես եղան, թէ ինչպէս, քուէարկութենէն առաջ իսկ, դահլիճի մուտքին քուէներ կը դրուէին անտուկներուն մէջ:

Թեկնածուներու առաջադրումէն յետոյ սկսած օրինական քուէարկութեան ժամանակ, ՀՀԿ մամուլի խօսնակ էրուարդ Շարմազանով, պատասխանելով «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հարցին, թէ ինչ պիտի ընեն ժամանակէն առաջ քուէատուփերու մէջ յայտնուած ծրարներուն, ըսած է. «Դրանք անվաւեր են ճանաչուելու»:

րական այս կոնֆերանսի շրջանակներում յայտարարութիւնն է արուում, որտեղ նշում է Յ սկզբունքների մասին: Յոստով եմ, որ յայտարարութիւն կը լինի նաեւ նա-

խարարական կոնֆերանսի կողմից, այսինքն Յ6 երկրի կողմից», - «Ազատութիւն» ռատիոկայանին յայտնած է ՀՀ արտաքին գործոց նախարար էրուարդ Նալբանդեան:

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՉԱՄԲԻՒՐԸ

ՍԱՀԱԿԹՈՒԹՅԱՆ

Վերջին տարեշրջանին հայ-թրքական յարաբերությունները բնականոնացման ծուռ ուղեկորումը ծանրորեն հարուստացրեց հայության իրաւունքներն ու շահերը: Շեշտակիորէն թրքական շահերու օգտին ձեւակերպուած են նախաստորագրուած հայ-թուրք Արձանագրութիւններու գլխաւոր դրոյթները – Թուրքիոյ կողմէ միակողմանի կամայականութեամբ փակուած սահմանի իբր թէ առանց պայմանի երկկողմ բացում, միակողմանիորէն խզուած դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատում, բռնութեամբ եւ անիրաւականօրէն պարտադրուած սահմաններու անարդար իրաւականացում, հողային իրաւացի պահանջներէ ընդմիջու չրաժարում, Թուրքիոյ եւ աշխարհի կողմէ հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման այժմու միջազգային գործընթացի կասեցում եւ ապաճանաչման հակառակ, լուրջան ակնարկուած դարաբաղեան անկախութեան լուծարում: Զանգուածային լրատուամիջոցները լի են թեր ու դէմ ելոյթներով, վերլուծումներով ու կոչերով: Նուազ ծանօթ է այն քայքայիչ անդրադարձը զոր Թուրքիա-Հայաստան մերձեցումի այս թրքանպաստ, հայալինաս գործընթացը ներկայիս կ'ունենայ հայրենիքի եւ սփիւռքահայութեան փոխ-յարաբերութիւններուն վրայ: Իրենց բովանդակութեամբ ու ոգիով, այս փոխ-յարաբերութիւնները զգալիօրէն թուլացած են անցնող տասնամեակին ու մտահոգիչ վատթարացման փուլը թեւակոխած՝ 2009 թուականին:

Ատենն է առարկայականօրէն քննարկելու եւ յստակացնել փորձելու համահայկական մեր տեսադաշտը եւ անոր ընդգրկած գլխաւոր դերակատարներու տեղերը, որպէսզի աւելի սահուն կերպով ընթանայ հասարակաց աշխատանքը: Իր՝ Սերժ Սարգսեանի եւ հայրենի այլ պատասխանատուներու վկայութեամբ իսկ, Հայաստան երեք միլիոն բնակչութեամբ աղքատիկ պետութիւն է առանց եկամուտի աղբիւրներու, իսկ Սփիւռքի հետ միասնաբար տասը միլիոնոց ժողովուրդ է մեծ ներուժով: Հետեւաբար, եթէ կը հաւատանք ամբողջ աշխարհի հայոց հոգեմտաւոր միասնութեան, եկէք միանգամ ընդմիջաւ համաձայնիք թէ անբակտեւի փոխ-կապակցութեան մէջ են

Հայաստան եւ Սփիւռք, եւ թէ անոնցմէ ամէն մէկը անտարբեր կամ օտար չի կրնար մնալ միւսի արտաքին ե՛ւ ներքին գործերուն նկատմամբ: Ի վերջոյ, Հայաստանի իշխանութեան ու ժողովուրդին համար մեծագոյն նեցուկ է սփիւռքահայութիւնը՝ քաղաքական, տնտեսական, ֆինանսական-ներդրումային, գիտական, կրթական, զբօսաշրջական եւ բազմապիսի կարեւոր այլ նկատումներով: Փոխադարձաբար, Սփիւռքի համար կենսական նշանակութիւն ունի Հայաստանի իշխանութեան որդեգրած ե՛ւ ներքին, ե՛ւ արտաքին քաղաքականութեան ուղղութիւնը, քանի ստոր հետ սերտօրէն առնչուած են զինք չարչրկող հիմնահարցերու գալիք զարգացումները – հայ-թրքական յարաբերութիւններ, Յեղասպանութեան ճանաչում, ոտնակոխուած իրաւունքներու ձեռքբերում, հայապահպանում, եւ այլն: Հայրենաբնակ մեր հարազատներուն համար ծայր աստիճան վիրաւորական է երբ սփիւռքահայը կ'անտեսէ անոնց դժնդակ կացութիւնը եւ հայրենասիրութեան քարոզ կը կարդայ, մինչ անոնք դեռ կ'ապրին երկրաշարժի եւ շրջափակման արհաւիրքը: Միւս կողմէ, սփիւռքահայութեան հանդէպ զգայնութեան արհաւոր պակաս մը կը շեշտուի երբ Հայաստանի գործող ինքնակոչ նախագահը, հայ-թուրք Արձանագրութիւններու խեղկատակութեամբ հայոց Յեղասպանութիւնը «պատմական հարթութեան վրայ» արածող «պատմաբաններու» փուռիկային ծամոնի (bubble gum) վերածելէ ետք, աշխարհացրիւ հայութեան իբր թէ կարծիքները լսելու միտող մեծաշեփոր զբօսաշրջութեան նախօրեակին կը յայտարարէ թէ այդ Արձանագրութիւնները որեւէ փոփոխութեան կամ վերատեսութեան ենթակայ չեն: Նոյնպէս, զգայնութեան նոյն պակասը ցաւագին կը բախի մեր ականջներուն երբ ընդդիմութեան՝ ՀԱԿ-ի առաջնորդը կը յայտարարէ թէ Յեղասպանութիւնը գաղափարախօսական հարթութեան ինդիք է (ա՛խ այս լայրծուն հարթութիւնները) եւ որեւէ կապ չունի ու՛շալ (իրական) քաղաքականութեան ու Հայաստանի իրական շահերուն հետ:

Եղա՞ւ ասիկա:
 Չեղա՞ւ, պարոն ինքնակոչ նախագահ:
 Չեղա՞ւ, պարոն առաջին նախագահ եւ ընդդիմութեան առաջ-

նորդ:
 Առաջ քաշուած արտաքուստ բանիմաց այս հարթութիւնները, թոյլ տուէք ըսեմ, հապճեպ ու կամայական կը հնչեն: Անոնք կապ չունին հայոց պատմութեան հետ: Չեն առնչուիր յատուկ հայկական «ուշալ» քաղաքականութեան ու Հայաստանի ճշմարիտ շահերուն հետ: Իսկ ամենէն կարեւորը – անգամ մը եւս թոյլ տուէք չիչեցնեմ – զուտ պատմական կամ զուտ գաղափարախօսական հարթութիւններէ շատ հեռու՝ բիրտ իրականութեան արիւնոտ հարթութեան վրայ տեղադրուած են թուրք դահիճներու յղացած, կազմակերպած, իրագործած, մինչեւ այսօր ժխտած եւ ուրացած Յեղասպանութեան մէկուկէս միլիոն անմեղ զոհերը: Իսկ ա՛լ աւելի արհաւիր ու հեզնականը՝ մինչ դուք, ձեր «իրապաշտ» գործիմացութեամբ, դահիճներուն համար անպատժելիութեան ու փախուստի պատմական կամ գաղափարախօսական հարթութիւններ կը ձեւակերպէք, անոնք՝ դահիճներն ու իրենց ժառանգորդները (տեսնել Տաւութօղլուի դեղին ժպիտները երբ Նալպանտեան անժպիտ կը ստորագրէր Արձանագրութիւնները) անխնայ կը խստացնեն ձեզի ուղղուած պահանջները՝ որպէսզի ձեզ եւ հայրենիքը անգամ մը եւս հասցնեն անդունդի եզրին:

Եթէ ամբողջ աշխարհի հայութեան միայն 30 տոկոսը ամփոփուած է ներկայ Հայաստանի նեղլիկ սահմաններէն ներս եւ 70 տոկոսը սփռուած է աշխարհով մէկ, կը նշանակէ թէ – առանց տարուելու կարեւորութեան ամուլ խաղով – հայութեան ճակատագրի որոշման մէջ իր կարեւոր կշիռն ունի սփիւռքահայութեան տեսակէտը:

Բայց եթէ Յեղասպանութիւնը զուտ պատմական կամ գաղափարախօսական հարթութեան ինդիք է եւ ուրեմն եթէ որեւէ կապ չունի Հայաստանի ուշալ քաղաքականութեան (realpolitik) կամ իրական շահերուն հետ, ապա ասկէ պէտք է յանգիլ սա անհեթեթ, անընդունելի եզրակացութիւններուն.

1. Թէ՛ Յեղասպանութեան հետեւանքով իր բազմահազարամեայ արմատներէն բրտօրէն պոկուած աշխարհացրիւ սփիւռքահայը, իր տուած մէկուկէս միլիոն նահատակներով ու դեռ չսպիտացած վէրքերով, Հայաստանի նորանկախ պետութեան համար էապէս պատմական հարթութեան վրայ տարուբերող արտառոցութիւն մըն է (եւ, խօսքը մէջերնիս, Հայաստանի եւ իր հարեւաններուն համար մնացուն «գլխացաւանք» մը): Լաւա-

գոյն պարագային, միայն գաղափարախօսական նպատակներու կրնայ ծառայել ան եւ որեւէ շոշափելի շահ չ'ապահովեր Հայաստանին: Կարճ՝ խորթ գաւակ մը կամ օտարոտի տարր մը որուն արտօնուած չէ միջամտել երկրի ներքին գործերուն ու խանգարել անոր բարի դրացիներուն անդորրը: (Հարց տուող չկայ թէ ինչպէ՞ս կրնան բարի համարուել այն դրացիները որոնց վերապրող զոհն է ան եւ որոնց ոճիրներուն հետեւանք է «խանգարիչ» սփիւռքահայու իր կարգավիճակը՝ երբ կարօտով կ'երագէ հուրով ու սուրով իրմէ խլուած հայրենի տունը): Հայաստանի լայնախոս իշխանութիւնները անշուշտ չեն մերժեր պատմութեան լուսանցքին տեղափոխուած իրենց խորթ եղբօր նիւթական մասնակցութիւնը հայրենիքի եւ մանաւանդ անոր իշխանաւորներու բարեկեցութեան ֆոնտին: Վեհանձնութիւնը, սակայն կանգ կ'առնէ այստեղ, քանի Սփիւռքի կէս-հայր իրաւունք չունի միջամուխ ըլլալու իր հայրերէն ժառանգ ձգուած հայրենիքի ներքին գործերուն:

2. Թէ՛ Հայաստանի իրական շահերը ներկայիս այլեւս չեն համընկնի Սփիւռքի իրական շահերուն հետ: Իր հարեւաններուն հետ խաղաղ համակեցութեան համար Հայաստան իր պետական շահերու ցանկէն դուրս հանած է Յեղասպանութեան ճանաչումը՝ սփիւռքահայութեան պահանջներու կիզակէտը: Այլ խօսքով, տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական պայմաններուն բերումով Հայաստան չի կրնար իր հանգիստը խոտովել կամ ապահովութիւնը վտանգել՝ գերագանցապէս սփիւռքահայութիւնը յուզող Յեղասպանութեան խնդիրը առաջ քաշելով: Ասկէ ինքնաբերաբար կը հետեւի թէ Սփիւռքը եւս ստիպուած է առանձինն իր գլխուն ձարին նայիլ՝ առանց ակնկալութիւններ ունենալու Հայաստանէն եւ առանց փորձելու նշանակալի մասնակցութիւն բերել Հայաստանի ներքին գործերուն: Ասիկա իր լրումին կը հասցնէ Թուրքիոյ վարչապետ Ռէճեփ Թայյիփի հրտոդանի վաղեմի երազը՝ Հայաստան առանց Սփիւռքի:

3. Թէ՛ Հայաստանի գործող ապօրինի իշխանութիւններն ու արդարութեան համար պայքարող ընդդիմադրութիւնը կը նախընտրեն – կամ ստիպուած են – դիրքորոշուել յանուն քաղաքական «իրապաշտութեան» եւ ընդդէմ իտէալապաշտ գաղափարախօսութեան: Այս խոցելի ձեւակերպումէն մեկ-

Շաքր էջ 17

Authorized Agent
Blue Shield of California
An Independent Member of the Blue Shield Association

A.B.A. INSURANCE SERVICES

SERVING SINCE 1975

BEDROS S. MARONIAN

(818) 500-9585
 CA LIC. #0494056 • BMaronian@AOL.com
 FAX 500-9308 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway . Glendale, CA 91205

ԵՐԲԵՔ ՈՒՅ ԶԵ ՎԵՐԱՔՆՆԵԼՈՒ ՁԵՐ ԱՊԱՌՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՎԵՐԼՈՒԹՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ-ԻՐԱՆԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹԱԳԾԻ ԵՐԹՈՒՂԻՆ

Հայ-իրանական յարաբերութիւնները վերջին տարիներին բաւական աշխուժացել են, որն արդիւնք է, այն բանի, թէ միջպետական համագործակցութեան մէջ տնտեսական նշանակութիւն ունեցող ծրագրերի իրականացումը կարեւորութեամբ է ընկալուած: Իրան-Հայաստան գաղատարը, որի աշխատանքներն արդէն իսկ աւարտուել են, տնտեսական համագործակցութեան միայն մի մասն է: Հայաստանի տարածքում նաւթավերամշակման գործարանի ու նաեւ երկաթգծի կառուցումը, անշուշտ նոր լիցք կարող են հաղորդել այս յարաբերութիւններին:

Միեւնոյն ժամանակ, պէտք է նշել, որ այս ծրագրերի իրականացումը չի կարող գոտս հայ-իրանական յարաբերութիւնների մաս հանդիսանալ: Դրանց իրագործումն անմիջականօրէն առնչուած է տարածաշրջանային եւ որոշ առումներով համընդհանուր ռազմավարութեան հետ, որն ունի քաղաքական եւ տնտեսական բաղադրիչներ:

Իրանը Հայաստանին կապող երկաթգիծը արդէն իսկ իրական նախագիծ է վերածուած: Պաշտօնական Երեւանը յայտարարում է, որ հայ-իրանական երկաթգիծը Հայաստանի իշխանութիւնների առաջնահերթութիւններից է, որովհետեւ հաղորդակցական այդ կարեւորագոյն ուղին շրջափակուած ու ծովագուրկ Հայաստանի համար կարող է ելք հանդիսանալ դէպի արտաքին աշխարհ, ինչը ներկայումս այնքան կենսական է երկրի համար:

Փորձագէտների համաձայն, տարածաշրջանի եւ աշխարհի բարդ տնտեսական եւ աշխարհաքաղաքական իրադարձութիւնները ստիպել են Հայաստանին շուտափոյթ դիմել գործնականի, քանի որ այն երկրի համար ռազմավարական նշանակութիւն ունի եւ դրա շինարարութիւնը պէտք է սկսուեր վաղուց: Նախնական հաշուարկներով երկաթգծի շինարարութիւնը կարող է արժենալ մօտ 2 միլիարդ տոլար եւ տեւել 5-6 տարի: Տեխնիկատնտեսական հիմնաւորման համաձայն, երկաթգծի երկարութիւնը կը լինի առաւելագոյնը 450 քիլոմէթր, որից 60-80 քիլոմէթրը կը լինի Իրանի տարածքում, սահմանից ձգուելով մինչեւ Մարանդ:

Իրանի երկաթուղային պաշտօնատարները նշում են, որ իրանական կողմը պատրաստ է մասնակցելու երկաթգծի շինարարութեանը եւ, շեշտելով նախագծի կարեւորութիւնը Հայաստանի եւ իրանի համար, միանշանակ ընդգծում են, թէ դա իրանի առաջնահերթութիւնների շարքում է գտնուած:

Գոյութիւն ունի նախագծի երեք տարբերակ: Հայաստանի համար նախընտրելի տարբերակը այն է, որն սկսում է Գեղարքունիքի Գազարին գիւղի գործող երկաթուղակայարանից, որ Գաւառ եւ Մարտունի քաղաքներով անցնելով գնում է դէպի Վայոց Ձորի Ջերմուկ, ապա հայ-իրանական սահմանում գտնուող Մեղրի քաղաք: Կառուցման աշխատանքները կը սկսուեն այն ժամանակ, երբ վերջնականապէս որոշուած կը լինի լաւագոյն տարբերակը:

Առաջին նախագծով մինչեւ Մեղրի երկաթուղին կը կառուցուի Երասխ կայարանից, երկրորդով՝

Վարդենիսից, երրորդով՝ Գազարինից: Այս նախագծերը տարբերուած են երկարութեամբ: Առաջինը՝ 443 քմ., երկրորդը՝ 450 քմ. իսկ երրորդը՝ 397 քմ. է:

Երկաթգծի իրականացման կարեւորութիւնը՝ որպէս քաղաքական քայլ, արդէն իսկ պարզ է, սակայն տնտեսական առումով որքանով կ'արդարացնի սպասելիքները, դա էլ մի այլ խնդիր է: Այնուամենայնիւ, կասկած չկայ, որ այն տնտեսական մնայուն արժէք է դառնալու:

Կատարուած ուսումնասիրութիւնները պարզել են, որ Իրան-Հայաստան երկաթուղու կառուցման համար կը պահանջուի 1.5ից մինչեւ 2 միլիարդ տոլար:

Ծախսերի առումով Հայաստանի Կապի ու տրանսպորտի նախարար Գուրգէն Մարգսեանը նշեց. «Սոթքի հատուածի դէպքում, չնայած աւելի քիչ գումար կը ծախսուի, քան Մարտունիի եւ Երասխանի դէպքում, սակայն այս հատուածում կան շատ այլ խնդիրներ: Օրինակ, Սոթքի գիծը բաւականին լուրջ ներդրումներ է պահանջում: Այսօր մեր երկաթուղու հաւատարմագրային կառավարիչն իր ծրագրով նախատեսել է այդ գծի վրայ ներդնել 250 միլիոն տոլար, այն դէպքում, որ այն ծառայի միայն ներկայի համար: Եթէ հետագայում մենք այդ գծով աւելի մեծացնենք բեռնափոխադրման շրջանառութիւնը, ապա այդ գնից 2-3 անգամ աւելի ներդրումներ կը պահանջուեն: Բացի այդ, ինչեալ հատուածում շատ ուելսեր փոխարինման կարիք ունեն, իսկ շատ հատուածներ լճի բարձրացման հետեւանքով պէտք է փոփոխութեան ենթարկուեն»:

Այս նախագծով նաեւ հետաքրքրուած են այլ երկրներ, ինչպէս Ռուսաստանը, Ղազախստանը եւ Թուրքմենստանը:

Առաջին հերթին դրա իրականացման համար կեանքի է կոչուել եւսկողմ աշխատանքային խումբ,

որի նպատակն է մշակել նախագիծ՝ Հայաստան-Իրան երկաթգծային ուղիղ հաղորդակցման համար: Երկաթուղին կը լինի ամենակարճ ցամաքային ուղին:

Պարսից Ծոցից, Հնդկաստանից եւ Չինաստանից դէպի Եւրոպա:

Նախագծի հիմնական արգելքները մի կողմից ԱՄՆ-ն է, իսկ միւս կողմից ֆինանսաւորման խնդիրները:

ԱՄՆ-ի վարչակազմը ուսումնասիրում է Թեհրանի հետ յարաբերութիւններում նոր մօտեցում մշակելու հնարաւորութիւնը, որ աւելի լաւատեսական է դարձրել Հայաստանի դիրքորոշումն այս հարցում: «Ուաշինգթոնը երբեք չի խոչընդոտել Իրանի հետ Հայաստանի յարաբերութիւնները, ընդ որում Հայաստանն այս առումով միակ երկիրն է տարածաշրջանում», - ասել է Կովկասի ինստիտուտի փոխ-տնօրէն Սերգէյ Մինասեանը:

Ասիական զարգացման պանքն էլ իր համաձայնութիւնը տուել է վարկ տրամադրելու համար: Նախագծի ֆինանսաւորման համար խօսուել է նաեւ Համաշխարհային պանքի հետ:

Հայաստանում Իրանի դեսպան Սէյեդ Ալի Սադաթեանը մի հարցազրոյցի ժամանակ նշել է, թէ հայ-իրանական նախագծերը, ինչպէս գազամուղն է եւ երկաթուղագիծը, տարածաշրջանային նշանակութիւն ունեն եւ պատահական չէ, որ դրանց նկատմամբ հետաքրքրութիւն են ցոյց տալիս Ռուսաստանը, Ղազախստանը եւ Թուրքմենստանը: Նա այնուհետեւ շեշտել է, Իրան-Հայաստան երկաթգծի կառուցումը ռազմավարական մեծ նշանակութիւն ունեցող նախագիծ է՝ ոչ միայն երկու երկրների, այլեւ ամբողջ տարածաշրջանի համար: Նա, ի դէպ նշել է, թէ այն կարող է համարուել բեռնափոխադրումների շատ յարմար երթուղի:

Իրան-Հայաստան երկաթգծի կարեւորութիւնը առաւել շօշափելի լինելու համար հետաքրքիր է նաեւ անդրադառնալ քաղաքագէտ Ստեփան Գրիգորեանի այս մասին կատարած արտայայտութեանը: Նա

ասում է. «Վրաստանը այլեւս տրանզիտային երկիր չէ, եւ այլեւս ցանկացած ծրագիր, որը մեր տարածաշրջանում կը նախատեսեն հօր երկրները, կը շրջանցի վրաստանը, եւ Հայաստանը կարող է պոտենցիալ դառնալ՝ որպէս վրաստանին փոխարինող երկիր»: Նրա կարծիքով՝ երկաթգծի կառուցման պլանաւորման պոտենցիալը ստիպում է Թուրքիային սկսել շարժուել, քանի որ բոլորը գիտեն, որ Իրանը 1.5 միլիարդ տոլար ունի կառուցելու համար այդ երկաթուղին, մենք չունենք, եւ դա բոլորը գիտեն: Սա մի քաղաքական ծրագիր է, որի համար երկիրը հեշտ է փող տալիս, քան այլ ծրագրերի համար: Նա, ի միջիայլոց իր միտքը բացատրելով, թէ ինչու է այդ ծրագիրը քաղաքական համարում, ասաց, որ եթէ Հայաստանը հինգ տարուց յետոյ Իրանի միջոցով յատակ ցամաքային կապ ունենայն աշխարհի հետ եւ դառնայ ինքնաբաւ սիստեմ, Թուրքիայի ճնշումը հայաստանի վրայ ինքնաբերաբար կը նուազի:

Քաղաքագէտ Ստ. Գրիգորեանը այնուհետեւ հետաքրքիր գուգահեռներ անցկացնելով ՆԱԲՈՒ-40 ծրագրի հետ նշում է. «Դրանք միայն բառեր են, նախագիծ չկայ, ծրագիր չկայ», բայց եւ այնպէս ազդում է բոլոր երկրների քաղաքականութեան վրայ: «Միայն այն, որ մենք կարող ենք նման երկաթգիծ կառուցել, մեզ համար շատ դուներ են բացուած»:

Ուշագրաւ է վարչապետ Տիգրան Սարգսեանի այս մասին յայտարարութիւնը, թէ կառավարութիւնը քաղաքական որոշում է կայացրել, եւ կառուցման ուղղութեամբ արդէն աշխատանքներն սկսուել են: Ֆինանսաւորումը դեռեւս իրականացում է պետական միջոցների շնորհիւ:

Այսպիսով կարելի է ակնկալել, որ յառաջիկայ տարում լուրջ առաջընթաց կ'արձանագրի այս ուղղութեամբ:

«ՅՈՅԱ» երկշաբաթաթերթ
Թեհրան

Ընդհանրական Նախաճաշ

Կը հրամցուի՝

ՖՈՒԼ եւ ԴԱՄԱՍԿՈՍԵԱՆ «ՖԵԹԹԷ»

Կազմակերպութեամբ՝

ՄԱՄԻՆԱ

Ծաբաթաթերթի Օժանդակ Մարմնի

Կիրակի, 13 Դեկտեմբեր, 2009

Առաւօտեան ժամը 9:30-էն սկսեալ

Հ.Մ.Մ-ի «Կարօ Սողաւալեան» սրահին մէջ

1060 N. Allen Ave., Pasadena

ՆՈՒԷՐ՝ 10 ՏՈՒԱՐ

ՔԱՂՈՒԹԱՅԻՆ

ՆՐԱՆՔ ԿԱՐԾԵՍ ՊԱՐՈՒՄ ԷԻՆ ԿԱՊՈՒՏԱՉԵԱՅ ՍԵՒԱՆԻ ՊԵՍ

ԱՆԱՀԻՏ ԵՐԵՄԵԱՆ

Իւրաքանչիւր արուեստ պէտք է ունենայ իր իւրաքանչիւր լեզուն: Պէտք է ունենայ իր համն ու հոտը: Իր առաքելութիւնը: Արուեստներ, որոնք վերածուած են ազգային հպարտութեան եւ դառնում են մի ամբողջ Հայաստան: Արուեստը քանակ չի պահանջում: Որակն է կարեւոր:

Գրել արուեստի մասին, այն էլ պարարուեստի, դժուարին եւ չափազանց պատասխանատու խնդիր է, քանզի մեր օրերում եւ պարարուեստի աշխարհում հանդէս են գալիս յաճախ մարդիկ, ովքեր այն վերածել են հեշտ եկամուտի ապրելակերպի մի ձեւի, երբ կամայ թէ ակամայ ոտնահարում են նաեւ

Եկել էին մեծ ուրախութեամբ: Եկել էին ազատագրուած տան խցերից, իրենց օրը ապրելու համար: Եկել էին իրենց պալատներից, իրենց օրը վայելելու համար: Եկել էին իրենց մենութիւնը մտերմիկ միջավայրում անցկացնելու համար: Եկել էին հոգեկան ջերմութիւն ստանալու համար:

Արթուր Ասատրեան: Մի լուռ ու մունջ արուեստագէտ: Հաշտուելով իր լույս ու մութ օրերի հետ, 16 տարի է դեկավարում է իր (Image Dance Group) դասական եւ ժողովրդական պարախումբը:

Եւ այսպէս... պարն ու Արթուրը միաձուլուել են իրար: Դարձել են երազ ու շղթայուել յաւիտենապէս: Դարձել են թեւ ու թիկունք: Նրա ստեղծած պարախումբը ար-

ազգային արժէքները:

Բոլոր արուեստագէտների ստեղծագործական ակունքները բխում են մանկութեան եւ պատանեկութեան յիշողութիւններից: Տարիների ընթացքում նրանք կուտակելով մեծ կենսափորձ, ենթարկուելով ճակատագրի հարուածներին, համտեսելով տառապանքների դառնութիւնն ու յուսահատութիւնների համը, հասունանում, կազմաւորում, ամրապնդում եւ ձեռք են բերում իրենց ինքնութեան փիլիսոփայութիւնն ու համոզմունքները: (Նորից եմ ասում, խօսքս իսկական արուեստագէտների մասին է, ոչ ողորմելի արուեստագէտների, լինեն դրանք գրող, երգիչ, ասմունքող, նկարիչ, բեմադրիչ, թատերագիր...):

Փոքրաշունչ նախաբանից յետոյ, ուզում եմ ընթերցողի ուշադրութիւնը սեւեռել մի արուեստագետի, Հայաստանի օպերային եւ բալետի թատրոնի մենակատարներից Արթուր Ասատրեանի վրայ:

Նոյեմբերի 15ին Կլենտէյլի Հայ Սքուլի սրահը յորդում էր պարարուեստի հանդիսատեսներով:

Ժանացել է 16 ոսկեայ եւ 5 արծաթեայ մետալների: Այս օտար ափերում նա իր ճակատը դափնեպսակով է զարդարել: Նրա պարարուեստը հակադրուել է քարացած քաղքենիական արուեստին, պարարուեստի ակադեմիական ըմբռնումներին ու ստեղծել ճշմարիտ արուեստի մթնոլորտ՝ նոր ու աւելի բարձր մակարդակ ապահովելով իրեն եւ իր խմբի համար:

Այդ օրը, նրանք, մեր ապագայի լուսաշող ճառագայթները՝ պարում էին կապուտաչեայ Սեւանի պէս:

Համերգի ընթացքում կատարուեցին «Monkey Story Dance», «Dream», «Mood», «Uzundara», «Vay Sarin», «Arlekino», եւ այլ պարեր:

Երաժշտութեան հեղինակներն էին Սալաթ Նովա, Արամ Խաչատուրեան, Boney «M», Bac, Robert Prizman, Peter Gabriel եւ շատ աշխարհահռչակ կոմպոզիտորների ստեղծագործութիւններ:

Մենապարուհիներ՝ Աննա Բաբուրեան, Անի Նայիրեան, Սվետլանա Ալեքսանեան, Զուլեա Ալեք-

ՅԱԿՈՒ ԿԱՐԱՊԵՆՑԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԵՐԵԿՈՅ

Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 11ին, երեկոյեան ժամը 8ին, Թէքէեան Մշակութային Միութեան կազմակերպութեամբ եւ Կլենտէյլի Հանրային Գրադարանի հովանաւորութեամբ տեղի կ'ունենայ մեծարանքի երեկոյ նուիրուած Յակոբ Կարապենցին: Վայրը՝ Կլենտէյլի Հանրային Գրադարանի սրահը՝ 222 E. Harvard Street:

Ելուցիկ կ'ունենան, Արա Ղազարեանցը, Անահիտ Արամունի-Քէշիշեան եւ Օշին Քէշիշեան: Հերթաբար կը ներկայացնեն «Մտորումներ» հատորը, իր կեանքը, եւ իր գրական գործերը:

Արա Ղազարեանցը ծնուել է Թեհրանում: Ունի Միջազգային Յարաբերութեանց ինչպէս եւ Հասարակագիտութեան դոքտորա: Վարիչն է Մէսէչուսեթի Արլինքթըն քաղաքի, «Հայկական Մշակութային Հիմնարկութիւն»ի:

Հեղինակել է մի շարք յօդուածներ, որոնք հրատարակուել են Armenian Mirror-Spectator, Ասպարէզ, եւ Armenian Review թերթերում: Խմբագիրն է ACF պարբերական հրատարակութեան Foundation Papers-ի:

Նա կազմել է Յակոբ Կարապենցի գործերի մատենագիտութիւնը եւ խմբագրել է Կարապենցի երկու հատորները՝ «Ընդարձակուող Շրջագիծը Եւ Այլ Վաղ Ժամանակների Պատմութեան» եւ «Մտորումներ»: Վերջինը պարունակում է Կարապենցի վաթսուհից աւելի յօդուածները Հայաստանի, Արցախի, եւ Սփիւռքի վերաբերեալ:

Յաւելեալ տեղեկութիւնների համար դիմել Հանրային Գրադարանին EGrigorian@ci.glendale.ca.us կամ հեռաձայնել (818) 548-3288: Մուտքը ազատ է:

ասնեան, Թինա Խուրանեան, Աննա Խորդաջեան կարծես երկնքի թռչուններ լինէին: Լինէին մեր այն հարազատները, որ գտանք եւ յետոյ փախցրինք: Շատ գեղեցիկ ու հրաշալի էր Յովհաննէս Բաղալեանի «Սարերի Հովին» երաժշտութեան տակ պարող աղջիկները՝ Մանէ Խաչատրեանը, Եանա Մանուկեանը, Սիլվա Գիւլուկեանը, Լիլիթ Ղարիբեանը, Աննա Բաբուրեանը, պարուստյց Նորայր Մեհրաբեանի: Մենապարող միակ տղան Արթուր Ալեքսանեանը հիացմունք պատճառեց ներկաներին:

Նուրբ ու ճաշակով զգեստների գունաւորումը էմմա Ասատրեանի:

Միլէն Հայրեանը անգլերէն լեզուով վարպետօրէն կատարեց հանդիսավարութիւնը:

Մրազրի վրայ գրուած շնորհակալական խօսքը ուղղուած էր

«Global Humanitarian Rehabilitation» կենտրոնի տնօրէն Սերգէյ Տէր Պետրոսեանից ով ձեռնամուխ է եղել եւ օգնել է այս երեկոյին: Այնուամենայնիւ, բոլոր նրանք ովքեր մասնակցել են իրենց կատարումներով ու աշխատանքով արժանի են բարձրագոյն գնահատանքի, յանձինս 4ից մինչեւ 17 տարեկան երեխաներին, որ պարեցին մէկ մարդու պէս:

Փառք ու պատիւ Արթուր Ասատրեանին եւ պարախմբի մասնակիցներին, բացառիկ տպաւորութիւն թողեցին եւ բոցավառեցին դահլիճն ու յուշեր բերեցին մնացած հարիւրաւոր ներկաներին:

Շնորհակալութիւն Լուսինէ Մանուկեանին, որ մասնակիցը դարձաւ այս գեղեցիկ համերգին:

Ես չիչեցի իմ մանկութիւնը, ու իմ պարի անցած ուղին:

ՀԲԸՄ ԱՐՏԱԻԱԶԴ ԹԱՏԵՐԱՆՈՒՄ

ՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Գեղինակ՝ **ՅԱԿՈՒ ՊԱՐՈՆԵԱՆ**
 Բեմադրիչ՝ **ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆ**

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 21-ԷՆ
 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 20, 2009

Շաբաթ Օրերը ժամը 8 \$20
 Կիրակի Օրերը ժամը 6 \$20

ԿԱԼԱ - Նոյեմբեր 29
 ժամը 5-ին \$50

ՀԲԸՄ Ալեք Մանուկեան Կեդրոն
 «Արտաւազդ» Թատերասրահ
 2495 E. Mountain, Pasadena

Տոմսերը կարելի է ապահովել
 ՀԲԸՄ Գրասենեակ 626-794-7942
 Գիշերները 626-344-4969
 Ապրիլ Գրատուն 818-243-4112
 www.itsmyseat.com

ՎԱՐՁՈՒ ՍՐԱՀ ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՁ (200 ՀՈԳԻԻ ՀԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
 1060 N. ALLEN AVE. PASADENA

ՀԵՌԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ՔՐԻՍՏԻՆ

ԷՍԸԼ՝

Լոս Անձելըսի Քաղաքապետական Խորհուրդի Թեկնածու

Մեծ Գաղափարներու Տէր Ղեկավար Մը՝
Վերանորոգ Լոս Անձելըսի Համար

Լոս Անձելըսի Իրաւապահ եւ
Հասարակութեան ապահովութեան
վերահսկող մարմիններու կողմէ
վստահուած Քրիսթին զօրավիզ
կանգնողներու շարքին են.

- Լոս Անձելըսի նախքին դատախազ Ռապըթ Փիլիպոսեան
- Լոս Անձելըսի դատախազ Քարմէն Թրուքանիչ
- Լոս Անձելըսի ոստիկանութեան պաշտպան լիկան
- Քալիֆորնիոյ իրաւապահ միութիւններու համախմբումը
- Լոս Անձելըսի Հրշէջ բաժանմունքի սպայական կազմերու միութիւնները
- Լոս Անձելըսի օդակայանի ոստիկաններու միութիւնը
- Լոս Անձելըսի ընդհանուր սպասարկման ոստիկաններու միութիւնը

(աղբիւր՝ «Քրիսթին Էլսլի Մեծ գաղափարներ Վերանորոգ Լոս Անձելըսի համար». կայքէջ՝ www.Essex09.com/media)

Քուէարկեցէք Քրիսթին Էլսլի

**Լոս Անձելըսի քաղաքապետական Խորհուրդի թեկնածութեան օգտին
Յատուկ ընտրութիւն, քուէարկութեան օրը՝ Երեքշաբթի, Դեկտեմբեր 8**

Վճարուած Լոս Անձելըսի ոստիկանութեան պաշտպան լիկայի Քաղաքական աշխատանքներու յանձնաժողովի կողմէ, ID# 743579
1308 West 8th Street, Los Angeles, Ca. 90017

Չէ համաձայնեցուած քաղաքապետական Խորհուրդի ուրիշ թեկնածուի կամ նման թեկնածուի մը հակակշիռն տակ գտնուող որեւէ յանձնախումբի հետ:

PAID POLITICAL ANNOUNCEMENT

Massis Weekly

Volume 29, No. 44

Saturday, DECEMBER 5, 2009

Serzh Sarkisian Continues to Defend Armenia-Turkey protocols

YEREVAN -- President Serzh Sarkisian again defended Armenia-Turkey protocols insisting that the controversial agreements signed last month will not hamper greater international recognition of the Armenian genocide.

Critics say Ankara will exploit the formation of a Turkish-Armenian commission of historians, envisaged by one of the two "protocols," to keep more countries from officially recognizing the 1915-1918 mass killings of Armenians in the Ottoman Empire as genocide.

Sarkisian again dismissed these fears as he addressed a congress of his Republican Party of Armenia (HHK) on Saturday. "On the contrary, I am confident that by establishing relations with Turkey, by coming into contact with Turkish society it will be possible to accelerate the recognition process within Turkey and the entire world," he said.

Accordingly, Sarkisian defended

the Western-backed Turkish-Armenian rapprochement that began shortly after he took office in April last year. He said Ankara and Yerevan have managed to "break the ice" in bilateral relations characterized by mutual hostility and mistrust until now.

But in what appeared to be another implicit threat to walk away from the agreements, the Armenian leader reiterated that he expects the Turkish parliament, in which the ruling Justice and Development Party has a clear majority, to ratify them within a "reasonable time frame." "If Turkey drags out the ratification process, then, as I have already said, Armenia will not hesitate to take adequate steps conforming to international law," he said.

Sarkisian again cautioned on Saturday that the resolution of Karabakh conflict "may take years." "However, the current stage of the conflict's reso-

Continued on page 2

ACA Announces Endorsement of Paul Krekorian for LA City Council

LOS ANGELES -- On Tuesday, December 1st, 2009, members of the Armenian Council of America - Political Action Committee (ACA-PAC) met with California State Assembly Member Paul Krekorian to discuss at length issues that concern the Armenian American community in Los Angeles.

ACA-PAC has official announced its endorsement of Assembly Member Krekorian for the position of Los Angeles City Council 2nd district seat in the December 8th runoff election. "The decision to endorse Paul Krekorian was made after careful consideration and analysis of the level of commitment and contribution the candidates were willing to commit to the Armenian American Community," said Vasken Khodanian, Chairman of ACA. "We believe that Mr. Krekorian will commit to upholding the pledges he has taken to the community as we

endorse him for this important seat."

Born and raised in Reseda, Mr. Krekorian is a third-generation Armenian American with a lifelong dedication to the San Fernando Valley. Mr. Krekorian was first elected to public office as a member of the Burbank School Board in 2003. In 2006, Mr. Krekorian was elected to the 43rd district of the California State Assembly where he is currently the Assistant Majority Leader.

The Armenian Council of America-PAC is a non-partisan federally registered political action committee dedicated to educating the Armenian American community in local political affairs, as well as actively pursuing Armenian-American participation in their respective local governments, to support political candidates who share the value of the Armenian American community.

Mediators Issue Statement on Karabakh in Athens

US Deputy Secretary General James Steinberg listens as Russian Foreign Minister Sergei Lavrov (R) speaks at the 17th OSCE Ministerial council in Athens

ATHENS -- The United States, Russia and France on Tuesday renewed their calls for Armenia and Azerbaijan to iron out their remaining disagreements over a framework agreement to resolve the Nagorno-Karabakh conflict.

The three nations spearheading the Karabakh peace process urged the conflicting parties to "complete this work as soon as possible" at the end of a two-day flurry of Karabakh-related diplomatic activity on the sidelines of an OSCE ministerial conference in

Athens.

Foreign Minister Eduard Nalbandian and his Azerbaijani counterpart Elmar Mammadyarov held talks there on Monday and Tuesday in addition to separate meetings with senior American, French and Russian diplomats co-chairing the OSCE Minsk Group. They were joined later on Tuesday by Foreign Ministers Sergey Lavrov of Russia and Bernard Kouchner of France and U.S. Deputy Secretary of State

Continued on page 3

Armenian Fund Telethon Raises More Than \$15.8 Million

The Hayastan All-Armenian Fund's 12th annual Telethon, broadcast live from Los Angeles during November 26, mobilized the worldwide Armenian community to bring the fund's year-to-date fundraising total to more than \$15.8 million.

Telethon 2009 carried the theme "Our Shushi," reflecting the Hayastan All-Armenian Fund's strategic objective of helping rebuild the historic Armenian city, in Artsakh. The Telethon was equally dedicated to the fund's ongoing Rural Development Program, which revitalizes scores of towns and villages throughout Armenia and Artsakh, with particular emphasis on border communities.

A large part of the money was raised in a 12-hour live "telethon". The sum also includes \$5.3 million which was donated by Russian-Armenian businessmen. Another \$1.8 million was contributed by thousands of Armenians living in Europe who took part in a "phoneaton" held this month.

Telethon 2009 featured a profusion of music and dance performances, short documentaries on Shushi and the Rural Development Program, and ap-

pearances by a veritable legion of special guests. They included Ara Vardanyan, executive director of the Hayastan All-Armenian Fund; Arayik Harutyunyan, prime minister of Nagorno Karabakh; Archbishop Pargév Martirosyan, primate of the Diocese of Artsakh; David Babayan, press secretary of the president of Nagorno Karabakh; Robert Avetisyan, the republic's permanent representative to the United States; and several Armenian-American community leaders and benefactors.

Donations and pledges made during Telethon 2009 and fundraising events throughout the year will finance a slew of infrastructure and community-development projects in Shushi. Plans include the construction or renovation of roads, schools, water networks, residential complexes, and various cultural and community institutions. Funds raised in the course of 2009 will also continue to benefit the Rural Development Program, with initiatives ranging from new gas and water pipelines to new or restored schools and farming-assistance programs.

Yerevan Prison Under Investigation Over Photo Scandal

Journalist Vahan Ishkhanian (L) interviews convicts in the Nubarashen prison serving life sentences for politically motivated murders

YEREVAN -- Justice Minister Gevorg Danielian ordered an inquiry on Thursday after the publication of a revealing prison photograph that shows the editor of a pro-government newspaper in the company of three men serving life sentences for politically motivated murders.

The photo, which appeared on the front-page of the pro-opposition daily "Haykakan Zhamanak," shows Artyom Khachatrian of the "Azatamutyun" newspaper and one of his aides drinking coffee and soft drinks with the convicts at Yerevan's Nubarashen prison.

All five men smiled as they had their picture taken by an unknown photographer. Two of them, Derenik Bejanian and Eduard Grigorian, were among the gunmen that had burst into Armenia's parliament in October 1999, killing its speaker Karen Demirchian, Prime Minister Vazgen Sarkisian and six other officials. They share their prison cell with Arsen Ardzruni, a former member of the Armenian Revolutionary Federation convicted of being a member of a death squad that had allegedly operated in the early 1990s.

"Haykakan Zhamanak" called the photograph scandalous, saying that Khachatrian's joint appearance with the convicted assassins was a serious breach of prison regulations. "What common things do they have to discuss and to do?" it asked in a dig at the editor who is reputed to have close ties to the government.

The Ministry of Justice, which oversees Armenia's prison, said later in the day that Danielian ordered ministry officials to look into the picture and determine whether the Nubarashen administration violated rules regulating visits to prison inmates. "The inquiry will show whether there was a violation," Lana Mshetsian, a ministry spokeswoman, told RFE/RL.

Khachatrian, meanwhile, admitted visiting the three inmates on October 5 and having a "warm rapport" with them. "This photo was stolen from my office," he told RFE/RL. "I know who stole and gave it to them."

"If somebody is trying to see something extraordinary in this, then he is sick," said Khachatrian. "We just had our picture taken. What's wrong with that?"

"The law allows visits to prison cells," he said. "Journalists are allowed to visit a prisoner in his cell with his consent."

"Haykakan Zhamanak" asserted that under the Armenian prison rules, neither journalists nor anybody else can meet more than one prisoner at a time.

Khachatrian claimed that prison officials simply "saved time" by letting him pay a collective visit to Bejanian, Grigorian and Ardzruni. "The three happen to be kept in one prison cell," he said.

Another Armenian media editor Vahan Ishkhanian on Wednesday admitted visiting three men serving life sentences for politically motivated killings.

Ishkhanian in an extensive article that appeared in his online paper Ankakh.com, revealed that he too visited the Nubarashen cell with an Ankakh.com photographer "two months ago" and published several pictures of him interviewing its inmates. He said the visit was authorized by the prison administration beforehand in accordance with all legal procedures. "On the contrary, the law would have been violated had they not allowed us to visit the prison cell," he wrote.

A Regular Lesson From Athens

By James Hakobyan

The statement expected to be issued in Athens in connection with the Nagorno-Karabakh issue took place. It was a regular and ordinary statement in which in case of great wish to find signs on a quick settlement of the conflict they could be found. But these signs are not more or better than in 2005, 2006 statements. Those who wanted to find signs on a possible wish to settle the conflict soon could find them in many statements issued in the period of the conflict settlement process. New names, new phrases, new processes seem to take place, or new nuances are added to old processes. But all this proves that if there are very many officials and figures wanting a quick settlement of the conflict, there as an many figures and officials not wanting it. These figures are either more in number or more powerful because the settlement process is still continuing and there is no agreement.

The statement in Athens proved that there will be no agreement in the nearest future regardless Bernard Couchner's calls addressed to Baku and Yerevan. Couchner knows himself that Yerevan and Baku will not follow his appeals. He keeps issuing them because the axis question in the Karabakh issue has long ago become not its settlement but the existence of a platform, which is the OSCE Minsk group, for regional, geopolitical and other issues discussion. France has the problem on preserving its post in the group because rumors on replacing France with the European Union are heard very often. While, for France which leads its own policy which often does not stem from the interests of the European Union, it is very important not to be left out of the OSCE Minsk group which became a platform for superpow-

ers' cooperation. From this point, France is expedient to present initiatives sometimes at least by making statements to show that it is not an observer within the OSCE Minsk group Co-Chairs.

The point is that such kind of statements is issued considering their "adjacent" issues rather than the Karabakh settlement itself. Naturally, the Karabakh settlement can have an essential influence on "nearby" issues, and the positions in the "adjacent" issues can have an influence on the Karabakh issue from the point of results for any of the parties. Here there is really a problem. From the point, that in the Karabakh issue the situation for Armenia keeps being good, from the point of preserving the status-quo, but from the point of the atmosphere, Armenia does not manage to be in advantage and to strengthen the status-quo.

Perhaps this is the problem Armenia and Karabakh have to solve, the Armenian and Karabakh elites. This problem can be solved only through effective organization of the home life. Classes based on the Constitution and laws are needed, a stable system of economic, political and civil freedoms and elimination of business-government connection are necessary.

All this is necessary but it is not a sufficient condition because besides all this the society is to be re-programmed. Like one decade and a half ago the nation was programmed that until we did not yield anything in the Karabakh issue, they will not yield us the right to live honorably, now the society must be programmed that no one yields the right to live honorably, but the society itself decides it. And for this decision, Karabakh is not an obstacle, but maybe even the contrary it is more unifying, mobilizing, until no other vital idea is found for the newly-independent Armenia.

Serzh Sarkisian Continues to Defend Protocols

Continued from page 1

lution gives me reason to hope that we could bring it to a logical conclusion within a reasonable period of time," he said without elaboration.

He also issued a stern warning to Aliyev, who publicly threatened the

Armenians with renewed war ahead of the Munich talks. "Armenia stands for a peaceful resolution of the Nagorno-Karabakh conflict, but we will not allow any inroads against Nagorno-Karabakh and are ready to counter any inroads by toughest means," he said.

DEC 8th.
VOTE FOR

Paul
Krekorian
for LOS ANGELES
CITY COUNCIL

North Hollywood - Sherman Oaks - Sun Valley - Sunland-Tujunga
Studio City - Valley Glen - Valley Village - Van Nuys
For more information please call (818) 849-5200 www.Paul4Council.com

Young Adults Participate in a Roundtable Discussion on "Armenia-Turkey Protocols"

PASADENA -- Wednesday, November 18, 2009 - The Armenian Council of America (ACA), along with the Social Democrat Hunchakian Party's Gaidz Youth Organization (GYO) organized a Roundtable Discussion for Young Adults on the "Armenia-Turkey Protocols; Past, Present, and Future Expectations." The discussion took place at the Armenian Educational Benevolent Union's center in Pasadena California, and included young adults from various Universities and Armenian youth organizations..

The discussion's co-moderators;

ate from that truth. Those who stand in solidarity with us know that these atrocities occurred. If the international community feels compelled to re-examine the historical records to prove the legitimacy of the Armenian Genocide then it is further proof that the world is not ready to end and prevent all genocides."

Ms. Rita Atchabahan, former GYO member and current graduate student at California State University Long Beach expressed the bewilderment of the participants concerning the actions taken by current govern-

Dr. Harry Sarafian and Mr. Harout Der-Tavitian provided background information and a brief overview of the current status of Armenia-Turkey relations, the opening of the border, the stances provided by the Armenian government and the differing responses of the diasporan Armenian communities throughout the world.

Towards the establishment of a historical commission on the Armenian Genocide, the participants expressed disappointment and anger of the Armenian authorities, along with indifference towards the commission's final outcome. As Mr. Krikor Moloyan of UCLA stated, "No matter what the commission decides, I know, and we all know the truth of the Armenian Genocide, nothing will make us devi-

ment officials in Armenia. She was surprised to see the amount of trust they conveyed towards the Turkish government and the protocol process. However she disappointedly exposed that the Armenian government does not have that same amount of trust in the Armenian people.

Mr. Armen Kesian of California State Polytechnic University expressed the need to economically strengthen Armenia, through the expansion of technological and intellectual capital, so as to prevent one-sided economic reliance which can be a political detriment to future Armenian governments.

Ms. Natalie Derderian of the Armenian Athletic Association (Homenmen) recommended an overhaul of the course and actions that

Azerbaijan Insists On 'Self-Rule' for Karabakh

BAKU -- Azerbaijan insists on the restoration of its control over Nagorno-Karabakh despite accepting peoples' right to self-determination as one of the core principles for resolving the Armenian-Azerbaijani dispute, Foreign Minister Elmar Mammadyarov indicated on Wednesday.

"Providing self-governance for Nagorno-Karabakh within Azerbaijan will be a just and durable solution, and it can dramatically reduce tensions and challenges for peace and stability in the region," Mammadyarov said in a speech at a ministerial conference in Athens of the Organization for Security and Cooperation in Europe.

The remark highlighted the conflicting parties' differing public interpretations of the basic principles of a Karabakh settlement put forward by

the U.S., Russian and French co-chairs of the OSCE Minsk Group. The proposed agreement calls for the liberation of Azerbaijani territories surrounding Karabakh and a future referendum of self-determination in the Armenian-controlled territory.

An Azerbaijani Foreign Ministry spokesman said last month that the principle of self-determination does not call into question Azerbaijan's sovereignty over Karabakh. The region's predominantly Armenian population could only determine the extent of its self-rule within Azerbaijan, he said.

In his speech, Mammadyarov also accused Armenia of occupying almost 20 percent of his country's internationally recognized territory, displacing hundreds of thousands of Azerbaijanis and destroying their cultural heritage.

the Armenian Diaspora organizations have traditionally taken towards the Armenian Genocide and Armenia itself. "Genocide recognition is not the final goal. As the descendants of the survivors of genocide, we must look into and decide what additional steps Armenians worldwide can and must take towards the current Turkish government. We must also establish what role the Diaspora plays with any Armenian government regarding this and all other issues. If we do not establish long term goals towards these issues, we will face greater setbacks in the future."

There was debate over the differing interpretations and significance

of the protocol language and the steps needed to be taken by the Armenian Diaspora following its signing. However, the general consensus among the participants was the need to establish greater dialogue between the Armenian Government and the Armenian Diaspora. But in order to do so, the participants conceded that government officials must truthfully be democratically elected and must have the political backing/legitimacy of the Armenian people. The organizers look forward to many more discussions to encourage the involvement of future generations of diasporan Armenians on all issues which directly affect the Armenian community.

Mediators Issue Statement on Karabakh

Continued from page 1

James Steinberg.

In an ensuing joint statement read out by Lavrov, the five men noted the current "positive dynamic" in Armenian-Azerbaijani peace talks. "They agreed that the increasing frequency of these meetings has significantly contributed to an enhanced dialogue between the parties and forward movement toward finalizing the Basic Principles for the Peaceful Settlement of the Nagorno-Karabakh conflict, proposed in Madrid on November 29, 2007," read the statement.

The statement said Nalbandian and Mammadyarov reaffirmed their countries' stated "commitment to work intensively to resolve the remaining issues" and cut a framework deal based on the internationally recognized principles of non-use of force or threat of force, territorial integrity and self-determination of peoples.

Earlier in the day, the European Union called for an "appropriate combination" of these principles through Foreign Minister Carl Bildt of Sweden, the current holder of the EU presidency. "We call again upon Armenia and Azerbaijan to take the necessary decisions to achieve a breakthrough with the endorsement of the Basic Principles proposed in Madrid on November 29, 2007," Bildt told the OSCE conference.

Kouchner also mentioned the Karabakh dispute in his speech at the gathering, speaking of "significant progress" in the negotiating process. "Now is the time to make decisions and

I exhort the two parties to seize upon the chance offered to them and finalize, without delay, the principles of settlement proposed to them," he said.

Both Nalbandian and Mammadyarov stressed the importance of the five-party statement. The Armenian minister emphasized the fact that Azerbaijan signed up to the principle of self-determination that has long been championed by the Armenian side.

"I hope that there will also be a statement by the ministerial conference," Nalbandian told journalists. "I hope it too will mention these three principles of non-use of force or threat of its use, self-determination and territorial integrity which we have pointed out for months."

"Of course this is not yet a solution to the problem," he added. "These are only the main principles that will form the basis of negotiations aimed at bringing the parties' positions on the principles contained in the Madrid document closer to each other."

"The more intensive the negotiating process is, the more points of convergence could be found," Mammadyarov said for his part. "That is very useful for pushing forward negotiations and approaching the completion of discussions of the basic principles and the subsequent signing of a comprehensive peace accord."

Neither minister would be drawn on possible time frames for finalizing the basic principles that envisage a gradual resolution of the conflict. Nor did they mention the possibility of yet another meeting of the Armenian and Azerbaijani presidents in the coming weeks.

Armenian Church Choirs of the Western Diocese Assemble at St. Mary Church in Costa Mesa

BURBANK - Archbishop Hovnan Derderian, the Primate of the Western Diocese, presided over the 7th Annual General Assembly of the Association of Armenian Church Choirs of the Western Diocese (AACCWD) at St. Mary Armenian Church in Costa Mesa. The Assembly consisted of representatives from thirteen Parishes.

The morning began with a continental breakfast and delegates' registration and proceeded with the singing of the National Anthems of the United States of America and Armenia. The Primate offered the opening prayer which was followed with a welcoming message by Assembly Chairman Deacon Allan Yeghia Jendian and host pastor Archpriest Fr. Moushegh Tashjian. The Primate in his message referred to his recent trip to the Mother See of Holy Etchmiadzin. He emphasized that the purpose of the assembly was to revitalize the traditions of the Church. This would include learning new chants and hymns. His Eminence commended Choir Central Council Chairman Deacon Ari Demiral and the administrative staff for wonderfully organizing the event.

The assembly continued with the presentation of the annual report and financial statement of the Central Council

by Chairman Dn. Ari Demiral. Considering the vast region covered by the Western Diocese, it was decided to hold regional meetings in addition to the annual assembly.

Following the business portion of the Assembly two workshops were organized and effectively presented by Archpriest Fr. Nareg Matarian and Archpriest Fr. Arshag Khatchadourian.

The newly elected members of the Choir Central Council are: Dn. Ari Demiral, Chair; Elize Tashjian, Vice-Chair; Alenoush Yeghnazarian, Recording Secretary; Marian Derderian, Corresponding Secretary; Manik Manukyan, Treasurer; Dn. Nishan Chadergian, Dn. Ara Dakessian, Dn. Jeff Hazarian, Linda Lester and Ben Krikorian. Dn. Allan Y. Jendian and Dn. Sarkis Mesrobian, were re-elected as Assembly Chair and Vice-Chair, respectively, and Secretary.

St. Gregory Armenian Church of Fowler, in-conjunction with celebrating its centennial year in 2010, will host the 8th Annual AACCWD General Assembly.

The meeting drew to a close with appreciation remarks by Dn. Allan Y. Jendian, especially to the Host Parish's Hovsepian Choir members for their warm hospitality. The Primate Hovnan Srpazan closed the 7th Annual AACCWD General Assembly with a prayer.

Hovhannes Tumanyan's Scientific Biography

Associate Doctor of Philology Susanna Hovhannisyanyan is the author of Hovhannes Tumanyan's scientific biography, tremendous work depicting the great poet's life in a new light.

"This is something absolutely new in terms of introducing Tumanyan's biography. Strange though it is, there are so far no available records describing the great poet's life after 1900," Susanna Hovhannisyanyan told a PanARMENIAN.Net reporter.

According to her, the book reflects the key moments of the Tumanyan's life from 1900 to 1912. The book was written in May but has not been published due to the lack of financial means. "The absence of Pushkin's scientific biography was estimated as a cultural loss in Mos-

cow, whereas our government does not even think about assisting in the publication of Hovhannes Tumanyan's scientific biography," the author said.

Great Armenian poet and public figure Hovhannes T. Tumanyan was born on February 19, 1869 in Dsegh, Lori region (north Armenia), to a family of parish priest. In 1878-83, he studied in Djalalogli (Stepanavan) local school and then continued his education Nersisyan college (Tbilisi). However, after 3 years of studies, financial hardships caused the future writer to drop out of school. Tumanyan started writing in the early 1880s, but gained the recognition of poet after the publication of his first collection of poems. Hovhannes Tumanyan died in 1923.

Prof. Ararat Aghasyan's Monograph, "Katchazi Mshtavar Kanteghe/The Everlasting Lantern of Katchaz," Presented in Yerevan

By Aris G. Sevag

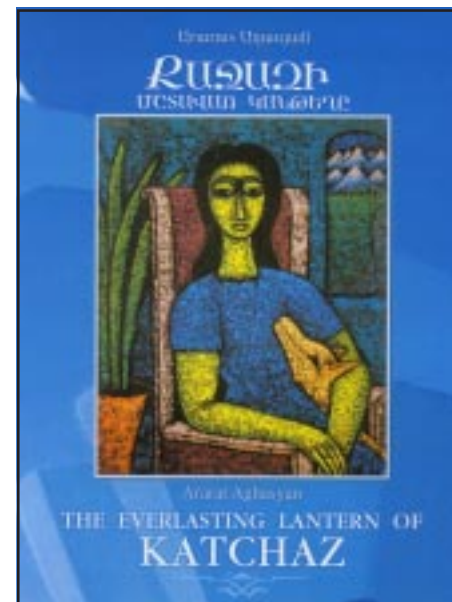
The presentation of art critic Ararat Aghasyan's monograph devoted to the life and work of the prominent American-Armenian artist Katchaz (Katchazouni Kechejian, 1924-2004) took place on September 25, 2009 at the hall of the Komitas Chamber Music House in Yerevan.

This monograph, 600 copies of which were printed by Tigran Mets Publishing House, is the first in a series entitled "Essays on the Fine Arts History of the Armenian Diaspora," which is devoted to the works of diasporan Armenian artists – a project jointly undertaken by the Ministry of Diaspora of the Republic of Armenia and the Institute of Arts of the National Academy of Sciences of the Republic of Armenia.

In his monograph, Aghasyan presents a minute critical analysis of Katchaz's works to support his assertion that the artist was able to maintain and perpetuate the Armenian national spirit, even after his relocation from Soviet Armenia to the United States in 1973. Indeed, this assessment echoes the words of the artist himself: "Even if I paint New York, the outcome is Yerevan... If I paint an American, the outcome is an Armenian."

Diaspora Minister Hranush Hakobian, who was present at the event, spoke highly of the book and the artist. She considered the attention being focused on diasporan artists to be an important step forward. "Unfortunately, Katchaz is not known to all," she said. Referring to the program "Mer Metsere" (Our Great Ones), she stated that its purpose is to make prominent diasporan Armenians recognizable in Armenia, and native Armenians in the Diaspora. "In this way, the fine arts of the Diaspora, by being studied and published, can be brought to Armenia," she concluded.

Prof. Aghasyan, who is dean of

the aforementioned Institute of Arts, remarked, among other things: "If this book contributes to the establishment and strengthening of bonds between the Homeland and the Diaspora, then I consider my mission to have been accomplished."

The artist's widow, philologist Satenik Kechejian, who is one of the best interpreters of her husband's art, also spoke. Reflecting on her husband's life and work, the latter said, "If this book launching were held in the United States, perhaps this many people wouldn't have attended. It was his dream to be more widely appreciated in Armenia. Although some did appreciate him, unfortunately, those were different times, generally speaking." Despite the fact that an album of the artist's works was published in Armenia in 2003, Satenik considers this new monograph to be more important: "Katchaz has passed on but his dream was realized today. His life, his career, his art are all in this book," she said.

The publication cost of this handsome illustrated (64 color reproductions) volume with English translation by the writer of this article, whose release coincided with the 85th anniversary of the artist's birth, was lovingly underwritten by Mrs. Kechejian.

ARPA INSTITUTE

18106 Miranda St., Tarzana CA 91356 . PHONE/FAX (818) 881-0010
26/1 Vazgen Sagsyan Str., Yerevan 0010, Armenia. Tel: (374 2)545538

Jointly with

**UCLA Armenian Educational Foundation Chair in
Modern Armenian History**

Present : Panel Discussion/Seminar

**"The Armenia-Turkey Protocols,
Pros & Cons"**

Thursday, December 17, 2009 @ 7:30PM

Merdinian Auditorium

13330 Riverside Dr., Sherman Oaks, CA 91423

Panelists: Prof. Richard Hovhannisyanyan (Moderator), Hon. Grigor Hovhannisyanyan, Consul General of Armenia, Dr. Razmig Shirinian, and Dr. Joseph Kechichian

ArmenienInfo.net

News. Informationen. Kommentare.

ԱՍՏՈՅ ՏԵՂԱԿԱԼԸ ԵՐԿՐԻ ՎՐԱՅ

ԷՍՍԵ՝ ՆՈՒԻՐՈՒԹՅՈՒՆ ՎԵՐԱՑԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐԶՈՒԹԵԱՆ ԳԻՄՆԱԳԻՐ ԳԱԿՆ ՎԱՅՆԱՆԻՆ

ԳԱՐՈՒԾ ՀԱՐԵԱՆՑ

Վերոյիշեալ ստեղծագործական-արարչական պաշտօնի թեկնածու կարող է լինել ամէն մի ճշմարիտ արուեստագէտ, լինի բանաստեղծ, երաժիշտ, կամ գեղանկարիչ: Կարեւորն այն է, թէ տուեալ արուեստագէտ կոչեցեալն ի՞նչ հարցադրումներ է առաջարկում իր ապրած ժամանակին ու տարածութեանը միաժամանակ: Պատասխաններ չակնկալող անհատը երբեք չի տատանում հարցադրումներն անելիս, քանզի նա գրեթէ գիտի իր իւրաքանչիւր հարցի պատասխանը, ուստի իր սկզբունքներում անվարան գործելով՝ առանց հետին մտքերի, ծառայում է համաշխարհային, սրբազան արարչութեանը: Լինի գիրք, համանուագ, կամ կտաւ՝ այցեւորումն անան թող է տալիս ներխուժել երկնքի ու երկրի հանրագումարի մէջ, որ հանրածանօթ մէկ բառով տիեզերք է կոչում: Արարչութեան ամբակուռ կամրջով անհատ արուեստագէտը բարձրանում է Աստուծոյ մօտ՝ իր շնորհն ընդունելու, բայց միշտ նա մնում է նախասրահում: Աստուծոյ քարտուղարուհի հրեշտակը տիրոջ աշխատասենեակ մտնելով ու դուրս գալով՝ արուեստագէտին հաղորդում է արարչութեան ընդունման մասին: Աստուծոն տեսնելու փափաքը չբաւարարուած անգամ՝ չի խանգարում արուեստագէտին, եւ նա երկնքից գոհ ու շնորհակալ, իր մտքի արագութեամբ վերադառնում է ելման կէտ, այսինքն իջնում է երկիր: Այս մտաւոր ճամբորդութիւնը միշտ կատարում-աւարտում է իւրաքանչիւր ստեղծագործական արարչութեան ընթացքում, իսկ յետոն միայն բերում է բերկրանք, գոհունակութիւն, ինքնավստահութիւն, հաստատակամութիւն, ոգեղէն լիցքաւորում՝ յանուն յաջորդ հոգեւոր արժէքի բռնկման:

Բանաստեղծը հասունանում-վարպետանում է գրքից գիրք, երաժիշտը՝ մենահամերգից մենահամերգ, գեղանկարիչը անհատական ցուցահանդէսից ցուցահանդէս: Աստուած շատ չի համարում եւ չի նախանձում արուեստագէտներին, ովքեր իրեն են փոխարինում երկրի վրայ իբրեւ արթուն տեղակալներ, որոնցից համաշխարհային վերացական մանրանկարչութեան հղիմնադիր, տաղանդաւոր գեղանկարիչ, ոգեղինութեան ռազմիկ՝ Հակն Վահանին: Նրան ճանաչելը պատիւ է, ատելութիւնը իսկապէս նա Լերմոնտովեան հասկացողութեամբ՝ մեր ժամանակի հերոսներից է, ովքեր սակաւ ընտրեալք են, իսկ բազում կոչեցեալք քափ-քրտինք մտած՝ դաւեր են նիւթում Աստուծոյ տեղակալների նկատմամբ: Այդպէս վարձկան Դանտեսը սարքած մենամարտում սպանեց ռուս հանձարին՝ Պոլչի-նին, գնեցրալ Մարտինովը միւսին՝ Լերմոնտովին, Մաշուկ լերան ստորոտում, ստորաբար: Ես եղել եմ Հիւսիսային Կովկասի այդ մենամարտի վայրում, պահպանում է լուսանկարս՝ աւագ եղբայրներիցս Վոլոդիայի ընտանիքի հետ... Նախանձախնդրութեան մոլուցքը շատ կեանքեր է խլել աշխարհում: Այդպէս ֆաշիզմը գնդակահարեց քսաներորդ դարի Սպանական պոեզիայի փառքին՝ Գարսիա Լորկային: Անգլիոյ կառավարութիւնից խոսված, Լորդ Ջորջ Պայրընը կաղ ոտքով լողաց երեսուներկու մղոն՝ Լամանչ նեղուցի ողջ լայնքով ու

Ֆրանսայի ափ դուրս եկաւ՝ բարոյակամային յաղթանակ շահած: Իր Բրիտանական հայրենիքը գիտակցաբար լքած ռոմանթիզմի կատարեալ հանճարը մարտնչեց թուրքերի դէմ՝ յանուն Հելլենստանի ազատագրութեան, ձեռքի հետ էլ սուրբ Ղազար կղզի գնաց, Միսիթարեան միաբանների մօտ հայերէն սովորեց, Անգլո-հայերէն բառարան կազմեց, մեր լեզուն համարեց Աստուծոյ հետ հաղորդակցուելու միակ ուղին: Ես այս ամէնն ասացի մի պարզ պատճառով, որ ազատութեան գաղափարը համամարդկային երեւոյթ է: Արարողի հայրենիքը տիեզերքն է: Եթէ երբեք մտնէք գեղանկարիչ Հակն Վահանիի բնակարանը, համարէք, որ դուք ցուցահանդէս էք այցելել: Վեց պատերի վրայ համեստօրէն կը նկատէք օրէջքօր անող, առայժմ լուրջ, ընդհանրապէս չաղմկող վերացական մանրանկարչութեան գլուխ գործոցներ: Մօտ հարցար եւ հինգ հարիւր հատ եզակիօրէն մաքուր աշխատանքներ կը շոյեն ձեր հորիզոնական հայեացքը,

Մար.ք էջ 15

ԱՅԼԱՍԵՐՄԱՆ ԵՒ ՁՈՒԼՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿ ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Երկուտասանեայ կեանքիս ընթացքին նշմարել եմ ինծի յուզում, սրտնեղութիւն եւ ընդվզում պատճառող երեւոյթներ, որոնք տասնամեակներու ընթացքին իրարու վրայ բարդուելով, ազգային մտահոգութեան վերածուած են: Անոնց առաջինը մեր երիտասարդներուն, մանաւանդ աղուոր աղջիկներուն կը վերաբերի: Քանիներ կան աչքիս առջեւ, որոնք կը յիշեմ ու կը տեսնեմ տակաւին, որոնք ընտանիք կազմած զաւակներու եւ թոռներու ալ տէր են, բայց որոնք եան մակնուսը չեն կրեր: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ գեղեցիկ եղած են ու կը մնան տակաւին: Որովհետեւ գեղեցիկը ինքզինք կը տեսնէ հայելիին մէջ, գիտակից է իր ֆիզիքական քաշողականութեան եւ ինքնավստահ ու համարձակ ալ է մանաւանդ: Նունէ, ընտանիքի «պատուաւոր» աղջիկ երեւնալու բարդոյթէն չի տառապիր, ինքզինք ծախու ապրանք չի նկատեր, մանաւանդ ներկայ ժամանակներուն: Եւ մտահոգ ալ չէ աչք մտնելով հայ ընտանիք կազմելու մասին: Իրմով հետաքրքրուողները շատ են բազմազգ իր

բարեկամներուն մէջ: Դժուարացած է նաեւ գործը հայ տղուն, որ տէր ըլլալ կ'ուզէ այդ աղուորին: Որովհետեւ այդ աղուորը ինքնամատոյց չէ, իր գեղեցկութեան գիտակից՝ պահանջներ եւ քմահաճոյքներ ալ ունի: Կը նմանի գամբիկի մը, որուն տէր ըլլալ ուզող երիտասարդը պէտք է վայրի ձիերու երամակէն առանձնացնէ՝ ասնձեւ, կրթելու եւ իրեն կենթարկելու համար գայն: Այս դժուար գործին հետապնդումը կրնայ ցաւ ու վէրքեր ալ պատճառել երիտասարդին, որ եթէ նպատակ հետապնդող, համբերատար նկարագիր չունի կը հրաժարի այդ փափաքէն: Եւ այսպէս, երբ իսկում պատահի հայ երիտասարդին ու աղջկան միջեւ, զանազան պատճառներ նիւթ կ'ըլլան ենթադրութեան: Խոցելի է մանաւանդ հայ աղջիկը, որ իր աղուորութեան հետ եթէ ազատամիտ է եւ ինքնուրոյն մտածող ալ է՝ նուազագոյնը կ'ամբաստանուի ինքնահաւանութեամբ եւ քմահաճութեամբ, որոնք կ'արատաւորեն իր վարկը: Եւ ահա, յառաջ կու գայ օտարի հետ ամուս-

Մար.ք էջ 19

ՀՈՒՍԻՍԱՆԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՒՆԻ
ՆՎԻՐՎԱԾ

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍՅԱՆԻ
ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ-ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ 50 - ԱՄՅԱԿԻՆ ԵՒ
«ՍԻՓԱՆ» ԵՐԳՉԱՆՄԱԲԻ 30 - ԱՄՅԱԿԻՆ

Հովանավորութեամբ՝
Հյուսիսային Ամերիկայի Հայ Եկեղեցու Արևմտ. Թեմի Առաջնորդ,
Գեղ. ՀՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐՅԱՆԻ
Նախագահութեամբ՝
Տեր և Տիկին ՊԵՏՐՈՍ ԵՒ ԿԱՐԻՆԵ ՏԱՂԱՅԱՆՆԵՐԻ
Մասնակցութեամբ՝
Մեմբերներ, «ՍԻՓԱՆ» երգչախումբի
Գեղ. ղեկավար՝ ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍՅԱՆ
Խմբավար՝ ՍԱՄՎԵԼ ՎԱՐՈՍՅԱՆ
Դաշնակահար՝ ԼԵՒՈՆ ԱՐԱՎԱՍԵԱՆ
Հանդիսավար՝ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՅՈՂՈՒՆՅԱՆ

Երեկոն տեղի կ'ունենա՝
2009 թ. Դեկտեմբերի 6 - ին, Երեկոյան ժամը 6 - ին,
Հովիվուղի Taglyan Cultural Complex - ում
(Հասցե. 1201 N. Vine Str. Hollywood, Ca 90038)

Մուտքը հրավիրատոմսերով
Ընկերային ժամ՝ երեկոյից հետո

Մանրամասնությունների համար զանգահարել.
(323) 466-3726, (323) 660-7152, (323) 807-7878, (626) 437-1082

ԱԶԱՏ ԲԵՄ

ԱՐԱՋԱՆԳ ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԵՆ

ՊԵՐՃ ՃԱՄՃԵԱՆ

Միսիթարեան Միաբանութիւնը հիմնուած 1700 թուականին Կ. Պոլիս Միսիթար Վրդ. Սեբաստացիի կողմէ Հայ հոգեմտաւոր վերելքի գլխաւոր ազգային հաստատութիւններէն մին եղած է եւ կը շարունակէ ըլլալ մինչեւ օրս:

Միսիթար եւ իր նուիրեալ միաբանակիցներն ու աշակերտները իրենց հասարակական կեանքի առաջին օրէն իսկ ճաշակած են անհասկացողութեան եւ հալածանքի դառն փորձառութիւնը իրենց բռնած համազգային եւ համերաշխ դիրքին ու համոզումներուն համար: Ի տարբերութիւն սակայն «սովորական» նկատուած անձերու, Միսիթար եւ իր հետեւորդները գիտցած են որպէս հարազատ հայու զաւակներ՝ ո՛չ միայն չընկրկիլ այս տխուր մարդկային փորձառութիւն-փորձութիւններէն, այլ ընդհակառակն՝ անոնք աստուածային նախախնամութեամբ յաջողած են դրական դասեր քաղել անոնցմէ:

Ահաւասիկ ուրեմն նկարագիրը՝ կեանքի դժուարութիւններուն հանդէպ մշտապէս դրական եւ շինիչ կեցուածք ունեցող անձերուն: Արդարեւ, եթէ լաւ սերտենք Կ. Պոլսոյ, Մեթոնի (Յունաստան), Վենետիկի ինչպէս նաեւ աշխարհաստարած Միսիթարեան բոլոր առաքելավայրերու պատմութիւնն ու դիմագիծը՝ անխուսափելիօրէն երեւան կու գայ թէ ինչպէս անոնց մեծութիւնը անբաժան է տառապանքի եւ հալածանքի գոյութեանական ապրումներէն:

Միսիթարեան Վիեննայի մասնաճիւղը երկար տարիներէ ի վեր ռահվիրայի դերակատարութեամբ իր անսակարկ հովուական, կրթական եւ մշակութային անզնահատելի ծառայութիւնը բերած է հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան եւ Արեւելեան ափերուն:

Այս ուղղութեամբ մեծ եղած է վերոյիշեալ միաբանութեան կրթադաստիարակչական ծառայութիւնը Լոս Անճելըսի հայահոծ գաղութէն ներս:

Հանգուցեալ վաստակաւոր առաքեալներու եւ դաստիարակներու կողքին՝ պէտք չէ մոռնալ ժրջան ու վաստակաշատ մշակ, Միսիթարեան միաբան՝ Հ. Օգոստինոս Վրդ. Սեքուլեանը, ներկայ Մեծաւորը Լոս Անճելըսի Միսիթարեան Վարժարանին:

Յուլիս 2000 թուականին, Միսիթարեան Միաբանութեան Վենետիկի եւ Վիեննայի արդիւնաշատ գոյգ ճիւղերը իրագործեցին, մեր Հայ պատմութեան հազուագիւտ դրական արարքներէն մին՝ «գործադիր վերամիացումը»:

Որպէս արդիւնք վերոյիշեալ գործադիր միութեան՝ Միսիթարեան միացեալ Միաբանութիւնը յանձնառու դարձաւ հանդիսաւորապէս եւ անվերապահօրէն թիկունք կանգնիլ Լոս Անճելըսի Միսիթարեան Կրթօճակին եւ անոր ազգօգուտ առաքելութեան՝ ի նպաստ Հայ մատուցող ապագայ սերունդին ամբողջական կազմաւորման:

Միսիթարեան Միաբանութիւնը սոյն յանձնառութիւնը իր սրբազան պարտականութիւններէն մին կը նկատէ՝ հակառակ ներկայ ժամանակներու զանազան տեսակի դժուարութիւններուն:

Սակայն վերջին տարիներուն, Միսիթարեան ղեկավարութիւնը կարծէք անակնկալօրէն որոշ թնձուկներու եւ տասամսումներու դիմաց

կը գտնուէր նկատմամբ իր աշխարհասփիւռ առաքելավայրերուն, ներառեալ Լոս Անճելըսի վարժարանը. իսկական պատճառը սակայն այս դժուարութիւններուն կը կայանար ոչ այնքան վերոյիշեալ կեդրոններու առարկայական հարցերուն մէջ՝ որքան Միաբանութեան ներքին եւ քիչ լուսաբանուած բարդութիւններուն մէջ, որոնք աստիճանաբար կը սկսէին երեւան գալ եւ իրենց ոչ դրական ազդեցութիւնը ձգել Միսիթարեան զանազան ծիրերու պատկանող գործունէութիւններուն վրայ:

Յուլիս 2008 թուականին Միսիթարեան Միաբանութիւնը կ'ենթարկուէր վատիկանի կողմէն աննախընթացօրէն ծանր «այցելութեան» մը, որ մինչեւ օրս տակաւին ի գործ կը մնայ: Այլ բառերով ըսուած, Միաբանութիւնը ներկայիս զրկուած է իր ինքնավարութենէն եւ օրինական ու սահմանադրական կարգերէն: Հետեւաբար, ներկայիս վատիկանի կողմէ, եւ ոչ թէ միաբանական

ժողովէ ընտրուած, որպէս ղեկավար մարմին «նշանակուած» են երեք անձերէ բաղկացած վարչութիւն մը, Ընդհանուր քարտուղար մը եւ Ընդհանուր Մատակարար մը, որոնք սակայն ամբողջութեամբ ենթարկուած են Chevetogneի Բենեդիկտեան վանքի միաբան Michel Van Parys Պելճիքացի օտարագրի վարդապետի կարգադրութիւններուն:

Ուրեմն վերոյիշեալ իրաւակարգի պատճառով Միսիթարեան ազգային Միաբանութիւնը ոչ միայն զրկուած է ամբողջապէս իր անկախութենէն այլ նաեւ վատիկանի կողմէ նշանակուած մարմինը թէ՛ իր իշխանութիւններուն եւ թէ՛ ժամանակի տեսողութեան կողմէ կը կառավարուի «ըստ կամաց Ս. Աթոռի», այսինքն՝ լիովին ենթարկուելով վատիկանի որոշումներուն:

Ներկայիս որոշ վճիռներ Միսիթարեան առաքելութեան եւ կեդրոններուն վերաբերող՝ սկսած են արդէն կասկած արթնցնել շատերու մէջ եւ զանազան երկիրներէ ներս, ըլլա՛յ Հայաստան, ըլլա՛յ Սփիւռք, թէ վատիկանի միջամտութեան գլխաւոր նպատակը եւ

ուղղութիւնը կը հանդիսանայ ոչ այնքան Միաբանութեան դժուարութիւններու աջակցութիւնը ապահովել, որքան հսկել անոր «կալուածներու եւ գոյքերու լուծարքի» գործընթացը:

Այս վարկածին համաձայն, իր տրամաբանական եւ հասկնալի իմաստը կը գտնեն այն զանազան ապագային գործողութիւնները, որոնք ցոյց կու տան թէ Միսիթարեան Միաբանութիւնը ոչ թէ «դերակատար»ն է՝ այլ անոնց «կրաւորական գործադիրը»:

Վկայութիւն մը Լոս Անճելըսի Միսիթարեան Վարժարանի նորագոյն անցուղարձերէն :

ՅԱՆՈՒՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ

Որպէս նախկին ուսանող Լիբանանի Միսիթարեան Վարժարանի եւ աշակերտը Հայր Օգոստինոսին, չեմ կրնար անտարբեր մնալ, այս ծերունի 88 ամեայ վարդապետին դէմ կատարուած անարդարութեան, անպարկեշտութեան եւ խաբէութեան:

Զկայ մէկը որ տեղեակ չըլլայ Հ. Օգոստինոսի եւ իր կատարած

Շարք էջ 17

NEW YEAR'S DINNER DANCE AFTER LAST NEW YEAR'S HUGE SUCCESS !! BEAT ENTERTAINMENT PRESENTS ONE MORE TIME THE NATION'S MOST EXPERIENCED DJ... HeartBeat dj Thursday December 31st 2009 IMPERIAL PALACE 1175 N. Lake Ave. Pasadena, CA 91104 Doors open 8:00 pm Incredible show and surprises Gourmet 20 kinds of appetizers & 3 main courses Bottle of black or Grey Goose, red or white wine included Tickets \$100 and \$125 For more information please contact: Vasken 818.288.7188 or 818.956.1555 Email: djvasken@yahoo.com PROUD SPONSORS PLAYBOY ENERGY DRINK PAOLO GIARDINI Eurasian Automotive Giorgio Cosani Gianni Suit Warehouse MEN'S SUIT OUTLET SARKIS PASTRY

ԱՐՁԱԳԱՆԳ՝ Ս. ՅԱԿՈԲ ՅԱՅՅ. ԱՌԱՔԼ. ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ ՄԾԲԵՆԱՅԻ ՅԱՅՐԱՊԵՏԻ ՏՕՆԸ

Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին հարուստ եղած է ոչ միայն իր շարականներով եւ դէպի Արարիչին ուղղուած աղօթքներով, այլ նաեւ նոյն այդ շարականներն ու աղօթքները յօրինող վանականներով, հոգեւորականներով, որոնց այս մեծ գործին առ ի երախտագիտութիւն, մեր ժողովուրդը գանձում է սուրբերու դասին շարած է, իր դարաւոր պատմութեան ընթացքին:

Անկախ այս բոլորէն, քրիստոնեայ այլ եկեղեցիներու նման, հայ ժողովուրդը իր հաւատքէն մեկնած եւ անոր հանդէպ ունեցած եւ որդեգրած սէրէն եւ յարգանքէն, իր հոգեական տունն ալ հարստացուցած է բազմազան սուրբերով եւ որոնց համար ուխտի օր նշանակած է: Օրինակաները բազմազան են:

Ահա այդ սուրբերէն մէկն է Յակոբ Մծբնայ Հայրապետը, որուն անուան տօնախմբութիւնը այս տարի կը գուգադիպի Դեկտեմբերի 13-ին:

Արդ, Սուրբ Յակոբ Մծբնայ Հայրապետի անուան տօնին եւ Լոս Անճելըսի Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ անուանակոչման եւ հիմնադրութեան 68րդ տարեդարձին առթիւ նոյն այս եկեղեցւոյ մէջ՝ 4950 W. Slauson Ave. Los Angeles, CA 90056, Շաբաթ, 12 Դեկտեմբեր, 2009-ին տեղի պիտի ունենայ նախատօնակ՝ երեկոյեան ժամը ժամը 7ին:

Ապա յաջորդ օրը, Կիրակի, 13 Դեկտեմբեր, 2009-ին, Եպիսկոպոսական հանդիսաւոր Ս. Պատարագ տեղի պիտի ունենայ եւ որուն աւարտին հոգեհանգստեան յատուկ պաշտօն պիտի կատարուի, եկեղեցւոյս բարերար հին ու նոր ննջեցե-

լալներուն հոգիներուն համար: Նոյն օրը պիտի պատարագէ եւ յաւուր պատշաճի պիտի քարոզէ Գերշ. Տէր Յովնան Արք. Տէրտէրեան, առաջնորդ՝ Հայց. Առքլ. Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի:

Տեղի պիտի ունենայ նաեւ վերջերս Արցախէն յատկապէս ապապրուած չորս մեծ խաչքարերու օժով՝ ձեռամբ առաջնորդ սրբազան հօր, որոնք պիտի տեղաւորուին եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ:

Այս առթիւ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւն ու Ծխական խորհուրդը կը հրաւիրէ մեր գաղութի բարեպաշտ գաւազները ու յատկապէս բոլոր Յակոբ անուն կրողները, ներկայ գտնուելու եւ մասնակցելու Ս. եւ Անմահ Պատարագին եւ լսելու առաջնորդ սրբազան հօր պատգամը:

Ապա նոյն օրը, յաւարտ Սուրբ եւ Անմահ Պատարագին, եկեղեցւոյ «Կոկեան» սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ աւնադական ճաշկերոյթ-տօնախմբութիւնը՝ նուիրուած եկեղեցւոյ 68-րդ ամեակի անուանակոչութեան:

Պիտի գործադրուի գեղարուստական պատշաճ յայտագիր:

Ձեռնարկին, առ ի գնահատանք եւ երախտագիտութիւն՝ Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդարանի Hye Sprit Award- ով պիտի պարգևատրուի եկեղեցւոյս ժրջան անդամներէն կիսա-սարկաւազ՝ Տանիէլ Ագարակեանը:

Միւրով կը հրաւիրուին մեր բարեպաշտ ժողովուրդը:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար հեռաձայնել եկեղեցւոյ գրասենեակը 323-295-4588 թիւին:

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ ՄԾԲԵՆԱՅԻ ՅԱՅՐԱՊԵՏԻ ԿԵԱՆՔԸ

Տ. ԱՐՇԱԿ Ա. ՔԷՆՅ. ԽԱԶՍՏՈՒՐԵԱՆ

Սուրբ Յակոբ Մծբնացի Հայրապետը ծնած է Մծբին քաղաքին մէջ, այժմու Նուսայպին-Իրաք եւ վախճանած է 338ին: Ծնունդով ասորի եղած է եւ հայկական աղբիւրներու համաձայն Գրիգոր Լուսաւորչի հօրաքրոջը՝ Խոսրովուհի որդին է:

Մանկութիւնը անցուցած է Կեսարիոյ մէջ եւ իր երիտասարդութեան առաջին տարիները նուիրած է ուսման: Հոգեւորական իր կրթութիւնը ստացած է Կեսարիոյ մէջ, Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի հետ:

Օժտուած ըլլալով վարչական մեծ ու բազմաթիւ կարողութիւններով ու յատկապէս ունեցած ժողովրդականութեամբ, Անտիոքի Մեկրտոս Հայրապետը զինք եպիսկոպոս կը ձեռնադրէ պատմական Ամիթ-Տիգրանակերտ քաղաքին մէջ՝ Մծբինի աթոռին համար 330-ին: Անոր համար Ս. Յակոբ կը ստանայ Մծբնայ Հայրապետ կոչումը:

Իր մասին այլ կենսագրական մանրամասնութիւններ կը պակսին: Միայն մեզի հասած տեղեկութիւններէն կրնանք քաղել, թէ Ս. Յակոբ եղած է ճմուռ կրօնապետ եւ քրիստոնէական նախնական դարերու մեծագոյն ուսուցիչ:

Իր անուան վերագրուած են կարգ մը վարդապետական ուսուցողական գրութիւններ, ճառեր, բարոյախօսականներ, որոնք հայերէնի թարգմանուած են Ե. դարուն:

Ս. Յակոբ ըլլալով հետոք, քաջ քարոզիչ, ճգնող եւ միաժամանակ հրաշագործ մը, Նիկիոյ Տիեզերական Ա. ժողովին (325) մասնակցած է եւ մեծ համբաւ հանած:

Ան արեւելեան եկեղեցիներուն մէջ ու յատկապէս հայ եւ ասորի շրջապատէն ներս ամէնէն յարգուած սուրբերէն մէկը եղած է: Ս. Յակոբ Մծբնացի հայրապետը նկատուած է նաեւ Ուղղափառ Քրիստոնէական եկեղեցւոյ մեծ պաշտպաններէն մէկը, ընդդէմ ասորի եւ ասորիականութեան, որոնք այդ օրերուն դատապարտուած էին Նիկիոյ ժողովէն:

Մինչեւ իսկ աւանդութիւն մը կ'ըսէ, որ Ս. Յակոբ իր աղօթքներով անիծած ըլլալով Արիոսը, ան մեծ

չարչարանքով մահացած է:

Կը պատմուի նաեւ, թէ Շապուհ Բ. արքան աշխարհածաւալ իր բանակներով, 70 օրեր կը պաշարէ Մծբինը: Սակայն շնորհիւ Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետի աղօթքներուն եւ իմաստուն միջոցառումներուն կը ձախողի պարսկական այս արշաւանքը:

Իր տօնը կը յիշատակուի Դեկտեմբեր 12-18 գուգադիպող Շաբաթ օրուան, որուն կանխող ձմեռնային շաբաթապահքը նուիրուած է Ս. Յակոբի Պահք անունով:

Նոյնիսկ Ս. Գրիգոր Նարեկացին հիացող մը եղած է Մծբնայ Հայրապետին, որուն նուիրած է իր ներբողական գրութիւններէն մէկը:

Յոյց տալու համար Աստուածաշնչական պատմութիւններու ճշմարտութիւնը, ան փորձած է բարձրանալ Արարտի գագաթը եւ սակայն սարսափելի վերելքին ամբողջական նուաճումը անկարելի ըլլալով, բաւարարուած է Նոյեան Տապանէն կտոր մը ապահովելով վերադառնալ:

Ըստ աւանդութեան, յիշեալ առիթով Աստուածառաք հրեշտակ մը գնահատելով ցուցաբերուած գորաւոր հաւատքին եւ յամառութիւնը սրբազան նպատակին մէջ, Հայրապետին կը յանձնէ յիշեալ մասունքը, որ մինչեւ այսօր իբր սրբութիւն կը պահուի Ս. Էջմիածնի գանձատան մէջ:

Հայ ժողովուրդը, առ ի յիշատակ այս մեծ Սուրբին, դարերու ընթացքին բազմաթիւ եկեղեցիներ կառուցած եւ նուիրած է իր անուան:

Աշխարհի գրեթէ բոլոր հայաշատ քաղաքներուն մէջ իր անունը կրող եկեղեցիները մատաղօրհնութեամբ եւ եկեղեցական փառաշուք հանդիսութիւններով կը նշեն Ս. Յակոբայ տօնը:

Հայաստրական հին եւ սերտ յարաբերութեանց ամէնէն յատկանշական փաստերէն մէկն է իր յիշատակին յարգանքին Չերմութիւնը մեր մէջ:

Համաձայն հայկական գոյութիւն ունեցող աւանդութիւններուն, ընտանեկան յարկերու տակ եւս տեղի կ'ունենան ուրախալի ընդունելութիւններ եւ ուրախ առիթով կը շնորհաւորեն Ս. Յակոբ անուն կրողները:

ԱՍՏՈՅ ՏԵՂԱԿԱԼԸ ԵՐԿՐԻ ՎՐԱՅ

Շարունակուած էջ 13-էն

մինչդեռ կապուտաչեայ հիմնադիրը նկարում է նաեւ ուղղահայեաց դիտողականութեան գործեր: Ասում է, համոզում, որ Աստուած էլ վերեներից է նայում իր մանրանկարչութեանը եւ նոյնպէս համեստօրէն լուծւում է այդ մասին: Աստուծոյ գտարիւն տեղակալ վարպետը չթուլացող եռանդով շարունակում է արարել, ստեղծագործելն այն բառը է, որ ընդգրկուն հաղորդի հաւաքական հրաշալիքը: Գլխապտոյտ գմայլանքը ձեզ հանգիստ է ի տայ: Դուք զգլխիչ ապրումների գիրկը կ'ընկնէք, կը փնտռէք սպաւորութիւնների մատեան, բայց ճմուռ գեղանկարիչը դրանից էլ է առաջ անցել, չի պահում կարծիքների տեսք, ասում է, որ եթէ յաջողուի Աստուած թոյլատրի ինքը կը սկսի վաճառել ոչ թէ նկարներ, այլ ու միայն իր ստորագրութիւնը: Եւ ճիշտ կ'անի: Անմահութեան գիրը գիտէ: Նա յամառ է, բարի է, դժգոհ է, պարզ է, ազնիւ է, բանավիճող է, ժպտերես է, որովհետեւ ինքն է համաշխարհային վերացական մանրանկարչութեան հիմնադիրը, ուրիշ ոչ ոք: Մանկութիւնը Փարիզում է անցկացրել, պատանեկութիւնը՝ Պոլսում, երիտասարդութիւնը՝ Երեւանում, իսկ ժրջան ծերութիւնն էլ Լոս Անճելըսում է անցկացնում... Ահա նրա բացառիկ կենսաքի ողբականը:

Ահա նրա է նրան մոռանալ, թէ եւ հիմնադիրները դժբախտաբար մոռացութեան են մատնուում,

բայց դոյզն-ինչ չի տրտնջում: Քանի որ Աստուծոյ տեղակալ է երկրի վրայ, իսկ Աստուած երբեք տրտնջոց չի սիրում ու տրտնջացողներին էլ չի յարգում: Հակն վահանին իր ժլատ ժամանակի առանցքն է, իր տարածութեան տրամագիծն է, իր չմահաւան շրջապատի կենտրոնաձիգ կայմն է: Մի խօսքով, մեզանում պատուախնդրութեան բոլոր ճանապարհները տանում են դէպի նա՝ վերացական մանրանկարչութեան հիմնադիրը, համայն կերպարուեստի աշխարհում: Ովքեր կը հետաքրքրուեն նրա արուեստով, կարող են իւրաքանչիւր ամսուայ առաջին Հինգշաբթի օրը, Երեկոյեան ժամի եօթից ինը լինել Կլենտէյլի կենտրոնական գրադարանի երկրորդ յարկաբաժնի մեծ սրահում, ուր գրական պարբերական միջոցառումների ընթացքում Հակն վահանին ցուցադրում է իր զարմանահրաշ արուեստի մէկ չորրորդ մասը միայն (ոչ լրիւ), տեղի անյարմարութեան մեղքով: Գրադարանը գտնուում է Կլենտէյլի Հարվըրտ եւ Լուիզ փողոցների խաչմերուկում: Խնդրեմ, համեցէք: Հաճելի պահեր էլ կ'ապրէք, կ'իմաստաւորուի ձեր հերթական երեկոն, մեծ բաւականութեամբ կը գնաք:

Խոստովանեմ, ես հպարտ եմ, որ նրա ժամանակակիցն եմ: Ինձ համար մեծագոյն պատիւ է նրան անձամբ ճանաչելն ու ստեղծագործական ընկերութիւն անելը: Փառք Աստուծուն, որ նրա նման փառահեղ տեղակալ ունի մեր կողքին:

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծահասակներու եւ մանուկներու Քայքայիչ քստիոք: Գլխացաւ, վզի, մէջքի, յօդային եւ մկանային ցտեք: Ինքնաշարժի վթարի ետեւանքով պատահած վնասուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
1060 North Allen Avenue
Pasadena, CA 91107
Գրասենեակները վերանորոգուած եւ յարմար վարձքերով: Հետաքրքրուողներէն հեռաձայնել (626) 398-0506

ՄԵԿ ԳՐԻՉԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

(ԻՐԱԿԱՆ ԴԵՊԵ)

ՆԵՐՍԷՍ ՏԷՐ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

1986 թվականին հետեւեալ իրադարձութիւնը ինձ պատմեց մեր ընտանիքի հարազատներից տիկին «Ա. Կ.»ը, որն ստորեւ բերում էմ նոյնութեամբ:

«1935 թվական էր: Այն ժամանակ ես 14-15 տարեկան աղջիկ էի: Ապրում էինք Թիֆլիսում: Փոքր քրոջս հետ յաճախում էի հայկական դպրոց: Ես, քոյրս եւ մեր բոլոր տարեկից դպրոցականները պիոներական կազմակերպութեան անդամ էինք: Այդ թուի ամբողջ, ամէն տարիների պէս, մեր պիոներական խմբակը մեկնեց Սեւ Ծովի մօտ Կիսլովոդսկ քաղաքը, ուր պիտի մասնակցէինք ճամային աշխատանքներին: Ուրախ եւ հաճելի օրեր էին: Վաղ առաւօտից ոտքի վրայ էինք: Ամենուր խաղ էր, մարզանք ու երգ: Երեկոները երկու ժամ մեզ արտօնուած էր շրջելու քաղաքի պուրակում: Օգոստոսի շոգ օրերից էր: Քրոջս՝ «Ս»ի հետ պատում էինք գբօսայգում: Յանկարծ նկատեցինք նատարաններից մէկի վրայ նստած է ձերմակ մագերով, ծրուկազարդ, կուկիկ հագնուած մի տղամարդ: Մեր հետաքրքրութիւնը շարժուեց: Մօտեցանք, հայերէն բարեկեցիք, ապա վատահ եղանք որ հայ է, իսկ դէմքն էլ շատ ծանօթ:

- Պապիկ, ձեր դէմքը ծանօթ է մեզ, մենք ձեր նկարը տեսել ենք, կարծում եմ դասագրքում:

Նրա դէմքը պայծառացաւ, անմիջապէս պատասխանեց.

- Ես Ալեքսանդր Շիրվանզադէն եմ, երեւի դասագրքերում կարդացել էք իմ «Հրդեհ Նափթահանքում» կամ մի ուրիշ գրուածքը ու տեսել իմ նկարը:

- Այո, այո, հաստատեցինք մենք անմիջապէս, ուրախացած, չէ որ առաջին անգամ էինք հանդիպում մի հայ գրողի: Նա առաջարկեց մեզ նստել իր կողքին եւ պատմել մեր դպրոցի, դասերի եւ ընտանիքի մասին:

Երկու-երեք օրում շատ մտերմացանք ու չէինք կշտանում նրա պատմածներից: Մի երեկոյ երբ ըստ սովորութեան պատրաստուած էինք նրան հրաժեշտ տալ, նա ժխտի գրպանից հանեց իր արծաթէ գրիչը ու ասաց.

- Սա երկար տարիներ է որ ծառայում է ինձ: Եթէ վրան գրչածալը հագցնենք կը դառնայ գրիչ, իսկ մատիտ դնելու դէպքում սովորական մատիտ կը լինի: Գրիչը սրտանց նուիրում եմ ձեզ, թող նա լինի Շիրվան պապիկից յիշատակ:

Օգոստոսի 7-ն էր: Ամէն օրուայ նման երեկոյան շտապեցինք պուրակ: Նատարանը դատարկ էր: Շիրվանզադէն չէր եկել: Իսկոյն դիմեցինք քաղաքի հիւրանոցը: Մուտքի դրան մօտ ամբողջ էր հաւաքուած: Սարսուռ պատեց մեզ: Մօտեցանք հաւաքուածներին... եւ շատ շուտ իմացանք որ Ալեքսանդր Շիրվանզադէն յանկարծամահ է եղել: Սկսեցինք բարձրաձայն լաց լինել: Մէկ ժամ անց հիւանդակատեքը հասաւ եւ մեր սիրելի գրողի դագաղը տարաւ իր հետ: Հաւաքուածներից տեղեկացանք որ նրա մարմինը տեղափոխուելու էր Երեւան, ուր եւ յանձնուելու էր հողին: Վշտահար ու բեկուած

սրտով հասանք ճամբար ու քանի օր յետոյ վերադարձանք Թիֆլիս, որտեղ դպրոցական ընկերներին պատեցինք մեր հանդիպումը Շիրվանզադէի հետ ու բոլորին ցոյց տուեցինք ստացած նուէրը՝ արծաթէ գրիչը: Թաւալազոր տարիներից յետոյ, մենք էլ մեծացանք ու Թիֆլիսից փոխադրուեցինք Պաքու, ապա անցանք Իրան (Անգալի-Ղազուխ-Թեհրան): Այսօր արդէն կէս դար է անցել այն օրուանից: Այդ գրիչ-մատիտը ամենայն գուրգուրանքով պահել եմ ինձ մօտ, որպէս սրբացած մի յիշատակ»:

Ապա տիկին Ա.Կ.ը յուզուած դիմեց ինձ.

- Ուզում եմ Ալեքսանդր Շիրվանզադէի գրիչը պահ տալ քեզ: Վստահ եմ այն խնամքով կը պահես եւ հնարաւորութեան դէպքում մի օր կը տանես, յանձնես հայկական մի որեւէ թանգարանի, Հայաստան կամ Սփիւռք:

Բ

Այն օրերին արծաթեայ գրիչը ես տարայ Իրանահայ Գրողների Միութիւն եւ ցոյց տուի մեր գրչընկերներին:

1990 թիւն էր: Նոր Զուղայի Հայոց Առաջնորդարանը եւ նոյն թեմի ազգային, մշակութային, մարզական, բարեսիրական մարմինները պատրաստուած էին հանդիսաւոր կերպով նշելու բազմավաստակ բանասէր, մանկավարժ, գրող եւ ներհուն մտաւորական Լեւոն Գ. Մինասեանի հասարակական, ազգային եւ կրթական գործունէութեան 50 եւ ծննդեան 70 ամեակները: Որպէս շատ մօտ բարեկամը Լ. Գ. Մինասեանի, պատրաստուած էի մեկնել Նոր Զուղա, մասնակցելու յոբելեանական հանդիսութեանը: Վերջին պահին հիւանդութեան պատճառով չկարողացայ ներկայ լինել ու գրկուեցի հոգեկան վայելքից:

Այդ օրերին Թեհրանում էր մեծ եղբայրս հոգեբան Դր. Մեսրոպ Բալայեանը: Խնդրեցի նրան Նոր Զուղայում իմ կողմից եւս շնորհաւորի յարգարժան յոբելեարին: Հանդիսութեան գիշերը սրահում երբ ընթերցուած էին շնորհաւորական գրութիւնները, եղբայրս բեմ է բարձրանում, իր եւ իմ կողմից շնորհաւորում է յոբելեարին, ապա գրպանից հանում է գեղեցիկ մի տուփ եւ աւելացնում է,

- Սիրելի յոբելեար, այս տուփի մէջ է հայ մեծանուն գրող-դրամատուրգ՝ Ալեքսանդր Շիրվանզադէի արծաթէ գրիչը, որն այսօր թեմակալ Առաջնորդի ձեռամբ յանձնուած է ձեզ, որովհետեւ Դուք արժանի էք այդ մեծ պատուին...

Սրահը թնդում է ծափերի տարափի տակ: Յուզուած է վատաւկաշատ յոբելեարը, յուզուած են բոլորը...

Գ

Մի քանի տարի անց Լեւոն Գ. Մինասեանը որն յաճախ է այցելում Հայաստան Արծաթէ Գրիչը իր հետ տանում է մայր հայրենիք եւ յանձնում մեծանուն գրողի տուն-թանգարանին...

Այդպիսով Ալ. Շիրվանզադի արծաթէ գրիչը, աշխարհի զանազան երկիրներ թափառելով, գտաւ իր ապահով հանգրուանը... Հայաստանում...

ՎԱՐԱՆ ԹՈԹՈՎԵՆՑ

((ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1, 1889Թ. - ՅՈՒՆԻՍԻ 18, 1938Թ.))

ՀԱՅ ԳՐՈՂ, ԱՐՁԱԿԱԳԻՐ

Ծնուած է Արեւմտեան Հայաստանում, սովորելով ԱՄՆ-ում եւ ապա՝ վերադառնալով յետագայում խորհրդանացուած Հայաստան, Թոթովենցը հազուագիւտ հայ գրողներից է, ում ստեղծագործութիւնների մէջ համակերպուած են արեւմտահայ, սփիւռքահայ եւ խորհրդահայ ազգային գրականութեան տարրերը: Բազմաթիւ այլ մտաւորականներին բախտակից Թոթովենցը 1938-ին ստալինեան ռեպրեսիաների զոհերից է:

Վ. Թոթովենցը ծնուել է Օսմանեան Թուրքիայի Խարբերդ գաւառի, Եփրատի ափին գտնուող Մեզրէ քաղաքում, որն Խարբերդ գաւառի կառավարութեան նստավայրն էր:

Ծնողները սերում էին Ակն քաղաքից. այսպէս Վահանի հայրը Ակնի մեծահարուստ Թոթովայեց գերդաստանից էր, որոնք 18-րդ դարում ուրիշ հայ վերապրող ընտանիքների հետ տեղափոխուել էին Մեզրէ: Վահանի ընտանիքը ունեցել է երկարակնի տուն Մեզրից Խարբերդ տանող մայրուղու վրայ, որը նշանաւոր էր որպէս հեռու երկրներից եկող-անցնող քարաւանների միակ անցուղին ու իջեւանատեղին: Հետագայում Թոթովենցը յիշում է այս մայրուղին իբրեւ «Հին հովիտեական ճանապարհ»:

19-րդ դարի վերջին Խարբերդը ապրում էր աննախադէպ տնտեսական եւ մշակութային զարգացման փուլով: Այս ժամանակ գաւառում գործում էին «Եփրատ» քոլեճը իր բարձրագոյն վարժարաններով, իսկ հենց Մեզրեյում՝ «Ազգային Կեդրոնական» վարժարանը: Պսակ վարդապետի, Երուխանի, Սիմոն Յակոբեանի, Ռուբէն Զարդարեանի եւ այլոց անձնուէր ջանքերով այն դարձել էր հռչակաւոր կրթութեան օջախ, ուր էլ ընդունուել էր Վահանը 1897 թ.:

Վարժարանում Թոթովենցը առեւտրային նուիրում էր հայերէնի ուսուցմանը եւ գրում էր բանաստեղծութիւններ, որոնք լոյս էին տեսնում վարժարանի ձեռագիր ամսաթերթում՝ մօրական Գուլումմեան ազգանունով: Վահանը իր ուսուցման վերջին տարուայ ընթացքում յաճախակիօրէն այցելում էր Խարբերդ քաղաքում գտնուող Թիկա-տիցու «Կարմիր դպրոց» անհատական վարժարանը, ուր ստացել է գրական ուղղութիւններ: Այս տարիքում Թոթովենցը խորապէս տարուած էր Դուրեանի ու Մեծարեանի քնարով, ինչը եւ ոգեշունչ էր ծառայել իր առաջին բանաստեղծական թոթովանքներին:

Աւարտելով տասնամեայ վարժարանը 1908 թ., Վահանը մեկնում է Պոլիս, որտեղ նոյն տարում լոյս է տեսնում իր «Աւերակ» գրքոյկը, իսկ մեկ տարի անց՝ «Սրինգ» ժողովածուն: 1909-ին Թոթովենցը մեկնել է Փարիզ, ապա՝ Նիւ Եորք, 1912-ին ընդունուել Ուիսքոնսինի համալսարանը, որտեղ ուսումնասիրել է գրականութիւն, պատմութիւն եւ փիլիսոփայութիւն: Այստեղ Վահանը սովորում է անգլերէն, ֆրանսերէն եւ ծանօթանում է համաշխարհային դասական գրականութեան հետ: Ուսանողական տարիներին ստիպուած է լինում իր ապրուստի փողը հայթայթել ֆիզիքական տարբեր բնոյթի աշխատանքներ, բայց հիմնականում աշխատել է մօրեղբօր արեւելեան գորգի վաճառատանը:

1915-ին մօտ 400 ամերիկահայ կամաւորականների հետ ուղեւորուած է կովկասեան ռազմաճակատ, ուր մասնակցել է ազա-

տագրական պայքարին: Յովհաննէս Թումանեանի հետ հասարակական լայն գործունէութիւն է ծաւալել, օգնել զաղթականներին:

1917-1918-ին Թիֆլիսում խմբագրել է «Հայաստան» թերթը, մասնակցել Անդրկովկասի, Կ. Պոլսի եւ հայաշատ այլ վայրերի մշակութային կեանքին: Թոթովենցի համոզմամբ հայ ժողովրդի փրկութիւնը կապուած է ուսուցողի եւ Հոկտեմբերեան յեղափոխութեան հետ: 1916-1920-ին հրատարակել է «Իմ Հօրաքոյրը» (1916), «Տոնոն» (1917) սոցիալական վիպակները, «Ողբ Անմահութեան» (1916), «Արեւելք» (1918) պոեմները, «Դոկտոր Բուրբուրեան» (1918) երգիծական վեպը, արձակ բանաստեղծութիւններ, բանասիրական ու գրականագիտական յօդուածներ, որոնց մէջ արտայայտուած է Թոթովենցի մտահոգութիւնը հայ ժողովրդի ազգային-քաղաքական ճակատագրի նկատմամբ: Դաշնակցութեան տիրապետութիւնից հրասթափուած՝ 1920-ի Մայիսին Թոթովենցը թողել է Կովկասը, մեկնել Կ. Պոլիս: Իր ինքնակենսագրականում Թոթովենցը գրել է. «Ապրեցի այնտեղ ընդամենը մի քանի ամիս եւ ճանապարհ ընկայ դէպի Հարաւային Եւրոպայի կախարդական ափերը, Արշիպելագոսի կղզիներ»:

1920-ի Դեկտեմբերին մեծ ոգեւորութեամբ ընդունել է Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման լուրը: 1922-ին վերադարձել է Սովետական Հայաստան: Ճանապարհին, Կ. Պոլսում հրատարակել է «Փոթորիկին մէջ» (1922) վէպը, որով անդրադարձել է համաշխարհային-պատմական մեծ իրադարձութեանը՝ յեղափոխութեան յաղթանակին: 1923-ին Երեւանում խմբագրել է «Շեշտ» երգիծական ամսագիրը, 1924-1926-ին աշխատել է Երեւանի համալսարանում, «Սովետական Հայաստան» թերթի խմբագրութիւնում: Այս շրջանում են հրատարակուել նրա «Մահուան բատալիոն» (1923), «Պողպատի ճաշ» (1924), «Նոր Բիւզանդիոն» (1925), «Մասմա ծուր» (1925), «Հրդեհ» (1927) դրամատիկական ստեղծագործութիւնները, վիպակներ, բազմաթիւ ակնարկներ, պատմուածքներ, յօդուածներ: «Նոր Բիւզանդիոն» դրաման արժանացաւ համամիութենական մրցանակի, թարգմանուեց, բեմադրուեց շատ տեղերում, այդ թւում եւ Փարիզում: 1934-ին Մոսկուայում մասնակցել է սովետական գրողների առաջին համագումարին: 1929-1936 թթ.: Թոթովենցի ստեղծագործական կեանքի առաւել արգասաւոր շրջանն է. լոյս տեսան «Ամերիկայ» (1929) պատմածաշարը, «Աղաւնիներ» (1934), «Բաց կապույտ ծաղիկներ» (1935) պատմուածքները եւ շատ այլ գործեր: Անդրկովկասում դարասկզբի յեղափոխական իրադարձութիւններն են արտացոլուած «Պաքու» (1930-1934) եռահատոր վէպում, որին բնորոշ է ժողովրդի կեանքի լայն ընդգրկումը, նրա պատմութեան, կենցաղի ու ազգային նկարագրի ռեալիստական պատկերում: Թոթովենցի լաւագոյն գործերից են «Կեանք հին Հռոմէական ճանապարհի վրայ» (1933), ինքնակենսագրական վէպը, «Հրկիզուած թղթեր» (1934), «Յովնաթան որդի Երեմիայի» (1934) վիպակները, «Երկու սուր» (1930), «Պաքու-Լոնտոն» (1930), «Մոխրակոյտ» (1936) պիեսները: Թոթովենցը մահացել է 1938 թուականին:

ԱՐԱՋԱՆԳ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԵՆ

Շարունակում էք 14-էն

քսանամեայ մշակութային եւ կրթա- դաստիարակչական առաքելութեան Լոս Անճելըսի գաղութէն ներս: Այն ինչ որ կը պատահի այս օրերուն Միւիթարեան վարժարանի շրջա- փակէն ներս, կրկնութիւնն է 2004 թուականին պատահած տխուր դէպ- քերուն, որոնք այնքան ջիղեր մաշե- ցուցին, վարկեր մրտեցին եւ անուն- ներ վարկաբեկեցին յանուն ոչինչի, ի վերջոյ յանգելով փոխհասկացո- դութեան, անշուշտ փաստաբանա- կան հսկայական ծախսերէ ետք:

Այսօր սակայն, անցեալի բուռն երկու հակառակորդներ, Հայր Եղիա Վարդապետ Քիւրապեան եւ իրաւա- բան, Դերենիկ Քուչաքեան, չենք գիտեր թէ ինչ յատուկ եւ ծածուկ դիտաւորութեամբ, յանգած են ան- հասկնալի համաձայնութեան մը՝ միասնաբար հարուածելու այս ան- գամ ծերունի, մենակեաց եւ վատա- բողջ հոգեւորական մը: Եւ ահա իրենց նոր »առաքելութեան« մէջ, ձեռք ձեռքի տուած, կը փորձեն ամէն գնով հոգեբանական ճնշում բանեցնել աւելոր վարդապետին վրայ, իւրեւ համար անկէ վարչականի իր իրաւունքները, դիմելով ամէն տե- սակի օրինական եւ ապօրինի մի- ջոցներու:

Այս բոլորը ինծի մտածել կու տան թէ ի՞նչ է իսկական պատճառը որ այս անցեալի թշնամիները նոր առաքելութեամբ եկած են խորտա- կելու, այն ինչ որ վերջին երկու տարիներու ընթացքին, գլխաւորա- բար շնորհիւ Պր. Ոսկան Միւիթար- եանի «արտակարգ ճիգերուն» կրցաւ իրականանալ: Արդարեւ ո՞վ կրնայ չհերկորդել որ Միւիթարեան վար- ժարանի ներկայիս վայելած յաջող եւ նախանձեի վիճակը կը պարտինք Պր. Ոսկան Միւիթարեանի գիշեր ցերեկ անխոնջ աշխատանքին: Ինքն էր անշուշտ որ յաջողեցաւ խանդա- վառել աշակերտներու ծնողները, համոզելու համար գիրենք եւ իրենց գաւակները որ սիրալոյսով յաճա- խեն Միւիթարեան վարժարան:

Սրտի ցաւով չեմ կրնար անտե- սել նաեւ իրաւաբան Դերենիկ Քու- չաքեանի անձնական եւ շահադիտա- կան հաշիւները Միւիթարեան վար- ժարանի իրադարձութիւններուն կա- պակցութեամբ:

Տխուր է նշել թէ ինչպէս Պր. Քուչաքեան յաճախակի կերպով շա- հագործած է Միւիթարեան վարժա- րանի իրաւական մարմնի ծիրէն ներս ունեցած իր հանգամանքը, ինչպէս նաեւ տնօրէն եւ մեծաւոր Հ. Օգոստինոս վարդապետի բարեա- ցակամութիւնը, միամտութիւնը եւ անգլեբէն լեզուի անձնաթու- թիւներ՝ անձնական ապօրինի հասոյթներ ապահովելու դիտաւորութեամբ, նկա- տի առնելով որ ան գործի դրած է այս փաստաթուղթերը երաշխաւո- րելու համար Հայ եւ Արաբ իր շատ մը յաճախորդներուն գաղթականա- կան թղթածրարները: Նման յան- դուզն եւ ապօրինի գործելակերպով ան ո՛չ միայն խախտած է ԱՄՆ-ու Գաղթականական օրէնքները, ին- ղաթիւրած ճշմարտութիւնը նկատ- մամբ քաղաքացիական իշխանու- թիւններու, այլ նաեւ լրջօրէն վտանգի եւ օրինական ու քրէական պարտա- ւորութիւններու դիմաց դրած է Միւիթարեան վարժարանը:

Նուազագոյն վերջին երկու տա- րիներու ընթացքին, որոնց կրնամ անձամբ վկայել որպէս Միւիթարեան վարժարանի աշխատակից, կը հա- աստիացնեմ որ Պր. Դերենիկ ոչ մէկ անգամ աչցելութիւն կատարած է Միւիթարեան մեր հիմնարկէն ներս,

հակառակ որ օրէնքի ճամբով, որպէս վարժարանի վարչութեան գործա- դիր անդամ, ան՝ բարոյապէս պար- տականութիւնը ունէր գէթ տարին անգամ մը պաշտօնապէս վարչական մարմինը ժողովի հրաւիրելու:

Պր. Դերենիկ թերանալով իր այս պարտաւորութեան մէջ, ահա- ւասիկ յանկարծ գինք կը տեսնեմ առաջին ճակատի վրայ հարուածե- լու Հայր Օգոստինոսը եւ Միւիթար- եան վարժարանի աշխատակազմը: Այսպէս օրինակ, մի քանի օր առաջ երբ կը գտնուէի Հայր Օգոստինոսի բնակարանը, Պր. Դերենիկ Քուչաք- եան, հեռախօսով Հայր Օգոստինո- սին կը յայտնէր որ Միւիթարեան վարժարանի վարչութիւնը ժողով գումարած էր եւ միաձայնութեամբ որոշումներ որդեգրած էր: Հայր Օգոստինոս կ'առարկէր ըսելով թէ ինչպէ՞ս կրնայ ըլլալ որ առանց իրեն իմացնելու կրնային ժողով գումարած ըլլալ. այս հարցումին կը պատասխանէր Պր. Դերենիկ ըսելով. «Թէ Դուն կարեւորութիւն չունիս վարժարանէն ներս»: Հայր Օգոստի- նոս սիրտը բանալով ինծի կ'անդ- րադարձնէր թէ «ինչպէ՞ս կրնային այսքան անիրաւութիւն ընել ինծի դէմ. հետեւաբար՝ մտադիր եմ բո- ղոքս վատիկան ներկայացնել»: Մի քանի օր ետք, Հայր Օգոստինոս կ'իմանար ճշմարտութեան այլ ծալ- քեր իր միաբանակից եղբայր. Հայր Անդրէաս Հարմանտիկեանէն, թէ բո- լոր տարածուած լուրերը սուտ են եւ կեղծիք, որովհետեւ վարժարանի Գործադիր վարչութեան Միւիթար- եան անդամներէն, ոչ՝ Հայր Անդրէ- ասը եւ ոչ՝ ալ Հայր Սիմոն ստորագ- րած էին նման փաստաթուղթի մը տակ: Ահաւասիկ ուրեմն անգամ մը եւս կը փաստուէր իրականութիւնը թէ ինչպիսի սաղրանքներ կը ծածկ- ուէին Հայր Օգոստինոսին դէմ կա- տարուած արարքներուն տակ:

Աւելին, նոյն այս իրաւաբանն էր որ պէտք է քաջութիւնը եւ պարկեշտութիւնը ունեցած ըլլար, 2004 թուականին, կիրքերը նուազ հրահրելու, երբ Հայր Եղիա վարդա- պետ, նոյն շրջանին որպէս ընտրեալ Աբբասայր, դատ բացած էր ընդդէմ Միւիթարեան վարժարանի վարչու- թեան, որու մաս կը կազմէր նաեւ նոյն ինքն Դերենիկ Քուչաքեանը: Այս վերջինին բարոյական պարտա- ւորութիւնն էր, որպէս գիտակից Հայ իրաւաբան, կողմերուն թելադրելու որ, նման դատավարութիւն մը միայն անպատուութիւն կրնար բերել Միւի- թարեան Միաբանութեան, եւ այդ- պէս ալ պատահեցաւ իր թերացումին հետեւանքով. եզրակացութիւնը կը թողում ընթերցողներուն:

Բոլոր այս դէպքերը նկատի ունենալով, այսօր կը զարմանամ թէ Հայր Եղիա ի՞նչ թաքուն նպատակ- ներ կը հետապնդէ իր երբեմնի թշնամիին հետ պորձակցելով: Արդ- եօք հին երազնե՞ր կ'օրորուին տա- կաւին, դպրոցը փակելու եւ կալ- ուածն ալ լուծարքի ենթարկելու. ճիշդ այդ նպատակով է որ կարծէք չէ՞գոքացնել կը փորձեն բոլոր անոնք որոնք խոչընդոտ կը հանդիսանան իր ուղիին, անտեսելով գործող ան- ձերու արժանապատուութիւնը եւ ծերունի վարդապետին օրինական իրաւունքները: Ի վերջոյ ան չի՞ մտածեր արդեօք որ օր մը հաշիւ ունի տալիք իր իսկ միաբանու- թեան, որոնք այսօր անգոր եւ յաճախ անտեղիկ դէպքերու մանրամասնու- թիւններէն՝ իրենց բողոքի ձայնը կը բարձրացնեն գործվիզ կանգնելով իրենց երիցագոյն սիրելի միաբա- նին, Հ. Օգոստինոս վրդ.ին, պարզա- պէս յանուն ճշմարտութեան եւ ար-

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՊԱՏՈՒԹԵԱՆ ԶԱՄԲԻՂԸ

Շարունակում էք 5-էն

նելով, անոնք, անուղղակիօրէն բայց հաստատապէս, եօթը միլիոն սիւրու- քահայութեան կը գլխնան պայքա- րելու իրաւունքը՝ սուտ պատմա- բաններուն փոխանցելով կամ, որ- պէս ոչ-ուշալ անշահ քաղաքականու- թիւն, պատմական հարթութեան վրայ մոռացութեան գամբիւղը շարտելով Յեղասպանութեան «անյարմար» խնդիրը:

Կար ատեն մը երբ թերեւս կարելի էր Յեղասպանութիւնը ժա- մանակաւորապէս դուրս պահել Հա- յաստանի արտաքին քաղաքականու- թեան հիմնական դրոյթներէն: Քա- նի քաղաքականութիւնը կարելիին հետապնդումն է, հետեւաբար անկա- իութեան սկզբնափուլին, մանա- ւանդ Հայաստանի նման խոցելի փոքր երկրի մը համար, նախընտրե- լի է ամէն բանէ առաջ լծուիլ հայրենակերտման ու հզօրացման առաջնահերթ աշխատանքին՝ հա- րեւան երկիրներու հետ վիճալարոյց կամ պայթուցիկ հարցադրումները յետաձգելով աւելի պատեհ ժամա- նակներու: Իր նախագահութեան ատեն այսպիսի քաղաքականութիւն սկզբունքային հետեւողութեամբ փորձեց վարել առաջին նախագահը: Կեղծիքներու միջոցով իրեն յաջոր- դող երկու նախագահները ամբոխա- վարութեամբ ժխտեցին անոր կեց- ուածքը եւ անպարարութեամբ ան- ցան աւելի առաջ՝ գործնապէս հրա- ժարելով մեր արդար պահանջատի- րութենէն: Թշնամիին հետ երկար, գաղտնի եւ ինքնամաշեցնող բանակ- ցութիւններով անոնք աւելի ու աւե- լի խրեցան նորանոր յաւելեալ գի- ջումներու տիրմին մէջ:

Արեւմտեան պետութիւններու միջնորդութեամբ Թուրքիոյ եւ Ատր- պէյճանի օգտին Հայաստանի անձ- նատուութեան քողարկուած գործըն- թացը իր առաջին շօշափելի «հունձ- քը» տուաւ Արձանագրութիւններու նախատորագրութեամբ: Թուրք խո- րամանկ քաղաքագէտները Սերժ Սարգսեանի արտգործնախարարի կո- կորդէն վար ճարպիկօրէն խրեցին ամբողջութեամբ իրենց ուզած բո- վանդակութեամբ պատրաստած եւ բացալայտօրէն հայերը ծուղակի մէջ ձգելու սահմանուած հայ-թուրք հա- մաձայնագրի Արձանագրութիւննե- րը: Թրքական շահերու որպէս ուղեցոյց վարպետօրէն շարադրուած այդ համաձայնագրի հիման վրայ, անոնք նախատորագրման օրն իսկ հակահայ անխնայ յարձակողականի անցան ներքին եւ արտաքին ճա- կատներով՝ առանց որեւէ ժամանակ վատնելու: Իրենց գլխաւոր թիրախ- ներն էին Յեղասպանութեան ուրա- ցումը, զայն արդէն ճանչցած երկիր- ներու կողմէ գործընթացին կասե- ցումը, պատմական Հայաստանէն մնացած վերջին նահանգները մեզմէ խլող Կարսի ապօրինի եւ անվաւեր դաշնագրի մաքսանենգութեամբ «սի- րալոյսով» վաւերացումը Հայաս- տանի մոլորեալ իշխանութիւննե-

ղարկութեան:

Դժբախտաբար, այսօրուայ վի- ճակով, Միւիթարեան վարժարանը անգամ մը եւս կը կանգնի անդունդի մը եզրին, ոչ լիովին ներկայացուց- չական ոչժ ունեցող ղեկավար մարմ- նի մը անխոհեմ քայլերուն պատճա- րով:

Սփիւռքի մեր Հայ համայնք- ները գերմարդկային ճիգեր կը թափեն պահպանելու համար Հայ ինքնութեան դիմագիծը, որու գլխա-

րուն կողմէ, Հարաբարդի անկախու- թեան դէմ ռազմաշունչ սպառնա- լիքները, եւ այլն:

Դեռ անցեալ տարի, աշխարհի մեծ պետութիւնները, մէկը միւսին ետեւէ, կը փութային ճանչնալ հայոց Յեղասպանութիւնը եւ պահանջել որ նոյնն ընէ Թուրքիան: Դեռ անցեալ տարի, Եւրամիութիւնը Թուրքիայէն կը պահանջէր որ առանց պայմանի դադրեցնէ Հայաստանի շրջափակումը եւ բանայ միակողմ- նակիօրէն իր կողմէ փակուած սահ- մանը՝ երբ Թուրքիան խուճապի մէջ ինկած էր Եւրամիութենէն ներս ընդունուելու համար: Հայաստանի համար պատմական առիթ էր գոր ի սպառ վատնեցին ներկայ ապիկար իշխանութիւնները: Հայկական կող- մը ինքը կրնար ու կը յուսամ՝ դե՛ռ կրնայ – արձանագրել դիւանագի- տական այն յաջողութիւնները զորս նուաճեցին Թուրք իշխանութիւննե- րը: Կրնար – կրնա՛յ – եթէ խելքի պայ եւ ինք որդեգրէ այն դիւանագի- տութիւնը զոր Թուրքիան հետեւո- դականօրէն կը մշակէ – մէկ կողմէ խաղաղութեան ու բարեկամութեան ձեռք մեկնել Թուրքիոյ, միւս կողմէ՝ ամբողջացնել հայոց Յեղասպանու- թեան համաշխարհային ճանաչումը, Թուրքիոյ Եւրամիութիւն մուտքին համար անոր պարտագրե՛լ Օսման- եան Թուրքիոյ կողմէ գործուած Յեղասպանութեան ճանաչումը՝ հա- մաշխարհային ճանաչման աւելի եւս հզօրացած ալիքներուն վրայ:

Որպէս գլխաւոր գոհը, կրողն ու հետեւանքը հայոց Յեղասպանու- թեան՝ սիւրուքահայութիւնը պատ- մականօրէն է՛ ու կը մնայ առաջնա- յին պահանջատէ՛րը իր ոտնակոխ- ուած իրաւունքներուն: Գաղափա- րախօսական ե՛ւ քաղաքական առա- ջին դիժերուն վրայ, սփիւռքահա- յութիւնը դրօշակիրն ու պայքա- րողն է այս անստոյգ բայց նուիրա- կան պայքարին – այնքան ատեն որ գոյատեւէ Սփիւռքը: Այս առնչու- թեամբ, գաղափարախօսութեան եւ քաղաքականութեան միջեւ սահմանա- գիծը ո՛չ յստակ է, ո՛չ անշարժ, ո՛չ ալ վերջնական: Աշխարհի ժամանակակից պատմութիւնը կը վկայէ թէ մերօրեայ պետութիւններու շատերը քաղաքա- կան իրականութիւն դարձան՝ գաղա- փարախօսական անդուլ պայքարներէ ետք որոնց վճռական հանգրուանը փոխակերպուեցաւ հիմնովին:

Ի վերջոյ, պատմութիւնն է որ ցոյց պիտի տայ թէ հայոց Յեղաս- պանութեան պայքարը գուտ պատ- մական ու գաղափարախօսական ու խնդիր է, թէ՛ կապ ունի ուշալ (իրական) քաղաքականութեան հետ: Կարեւորը կազմ ու պատրաստ ըլլան է՛ երբ պատմական առիթը ներկա- յանայ: Մինչ այդ, սակայն, անհրա- ժեշտ է աշալուրջ հսկել ու գործել, որպէսզի առիթ չտրուի որ Թուրք- իոյ նոր ծաւալապաշտներու կողմէ նիւթուող հակահայ մաքրավելակա- ն գրոհը չվերածուի՝ Հայաստանի գո- յութեան սպառնացող, պետականօ- րէն կազմակերպուած ու ֆինանսա- ւորուած անարգել ճիւղազնային:

Լոր միջոցներէն մին է Հայ Դպրոցը, ուր կը պատրաստուին եւ կը դարբն- ուին մեր ապագայ սերունդները: Հետեւաբար, Միւիթարեան վարժա- րանի այս տխուր ճակատագիրը մեծագոյն տարուածներէն մին պէտք է նկատել ուղղուած մեր ազգապահ- պանման սրբազան առաքելութեան, որու դիմաց պէտք է միանալ բոլոր ազգասէր եւ բարեացակամութիւն ունեցող անձերու եւ հաստատու- թիւններու համագործակցութիւնը:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԻՒՆ
ՆԱԶԻԿ ԱՒԴԱԼԵԱՆԸ՝ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒՅԻ, ԱՌԱՔԷԼ ՄԻՐՁՈՅԵԱՆԸ ԵՒ ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆԸ ՓՈԽԱԽՈՅԵԱՆ, ՀՌԻՓՍԻՍԷ ԽՈՒՐՇՈՒԴԵԱՆԸ ՊՐՈՆՁԷ ՄԵՏԱԼԱԿԻՐ

Նագիկ Աւդալեան

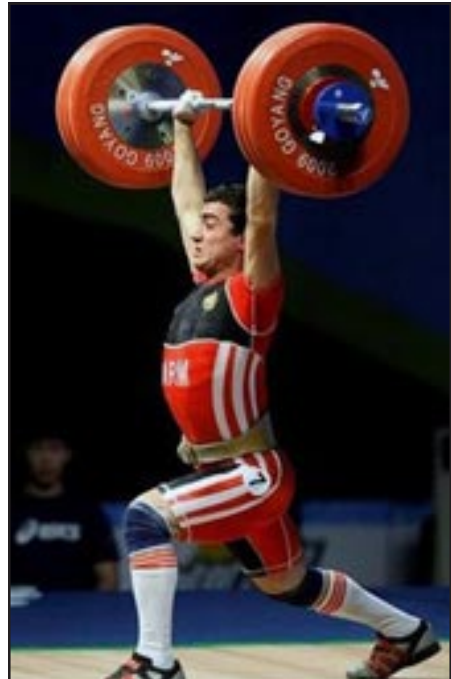

Հարաւային Քորիայի Գոյան քաղաքում ընթացող ծանրամարտի աշխարհի առաջնութեան մրցաշարում Հայաստանի 69կգ քաշային ծանրորդուհի Նագիկ Աւդալեանը նուաճեց աշխարհի ախոյեանուհու կոչումը՝ ցոյց տալով 266կգ արդիւնք երկամարտում: Ի դէպ, Ն. Աւդալեանը յաղթեց նաեւ առանձին վարժութիւններում, ցոյց տալով 119կգ՝ պոկում եւ 147կգ՝ հրում վարժութիւնում, նուաճելով եւ մեծ, եւ 2 փոքր ոսկէ մետալները: Նա 2 կգ-ով շրջանցեց ռուս Օքսա-

նա Սլիվենկոյին, որը 264 կգ արդիւնքով երկամարտում նուաճեց արծաթէ մետալը եւ 18կգ-ով՝ չինացի Չաո Շաոլինին Չինաստանի Մակաոյից, որը երկամարտում ցոյց տուեց 248կգ արդիւնք: Նոյեմբերի 22-ին ասպարէզ ելան 69 կգ քաշայինները: Հայաստանի ներկայացուցիչ Առաքէլ Միրզոյեանը պոկեց 154 կգ, հրեց 180 կգ եւ երկամարտի 334 կգ արդիւնքով գրաւեց 2-րդ տեղն ու արժանացաւ արծաթէ մետալի: Նրան նաեւ պրոնզէ մետալ յանձնուեց

պոկում վարժութիւնում 3-րդը ճանաչուելու համար: Յիշեցնենք, որ նա օլիմպիական ախոյեան Օզսէն Միրզոյեանի որդին է: Իսկ ախոյեանի կոչումը նուաճեց Խուի Լիաուն (Չինաստան)՝ 346 կգ (160կգ+186կգ): Նոյեմբերի 24-ին մետալները համար պայքար մղեցին 77 կգ

Ի դէպ, չինացի ծանրորդը աշխարհի 2 ռեկորդ սահմանեց՝ պոկում վարժութիւնում եւ երկամարտում: Նոյեմբերի 28-ին մրցահարթակ ելաւ Հայաստանի 7-րդ պատուիրակը՝ Հռիփսիմէ Խուրշուդեանը (75 կգ, Քասախ): Կանանց մրցաշարում նա 3-րդը ճանաչուեց պոկում (120 կգ), հրում (147 կգ) վարժութիւններում եւ երկամարտում (267կգ): Իսկ ախոյեանի կոչումը նուաճեց Սւետլանա Պողոբեդովան (Ղազախստան)՝ 132 կգ + 160 կգ = 292

Առաքէլ Միրզոյեան

Տիգրան Գ. Մարտիրոսեան

քաշայինները: Հայաստանի ներկայացուցիչ Տիգրան Գ. Մարտիրոսեանը (Գիւմրի) առաջին անգամ իր ուժերը փորձեց աւելի բարձր քաշային կարգում եւ նրա մեկնարկը յաջող ստացուեց: Նա պոկեց 170 կգ, հրեց 200 կգ եւ երկամարտի 370 կգ արդիւնքով գրաւեց 2-րդ տեղն ու արժանացաւ արծաթէ մետալի: Նա արծաթ նուաճեց նաեւ պոկում վարժութիւնում: Ախոյեանի կոչման արժանացաւ Լիու Քսյառուշուն (Չինաստան)՝ 174 կգ + 204 կգ = 378 կգ:

կգ արդիւնքով: Նա սահմանեց նաեւ աշխարհի 4 ռեկորդ: Գոյանգի առաջնութիւնից Հայաստանի ծանրամարտի հաւաքականը իր հետ հայրենիք բերեց 12 մեդալ՝ 3 ոսկէ, 4 արծաթէ եւ 5 բրոնզէ: Թիմային պայքարում այն գրաւեց 4-րդ պատուաւոր տեղը:

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ԵՐԵՒԱՆԻ «ՀԱՏԻՍԱԸ» ՄՍԱՄՊՈՒԼՈՒՄ 87-64 ՀԱՇՈՒՈՎ ՅԱՂԹԵԼ Է «ՊԵՇԻԿԹԱՇ»ԻՆ

Երեւանի «Հատիսա» կանանց պասքետպոլի խումբը 87:64 հաշուով Ստամպուլում փայլուն յաղթանակ է տարել տեղի «Պէշիքթաշ»ի նկատմամբ Եւրոպայի գաւաթի 3-րդ փուլի մրցամարտում: Հայաստանի պասքետպոլիստուհիներն ամբողջ խաղի ընթացքում տիրում էին նախաձեռնութեանը եւ հաշուի մէջ առաջ էին: ՀՀ մարզուհիները ցանկաւ եկել Մորիտա Ռեյդը՝ վաստակելով 20 միաւոր, ապա Գաանա Չարիցկան՝ 17, Բոյանա Վուլիչը՝ 16, Զուլիխանա Վիանին՝ 14, Աննա Պոկոեւան՝ 9, Միլիցա Դաւուիչը՝ 9 եւ Իւա Սերգարը՝ 4 միաւոր: Այս ենթախմբի միւս խաղում Աթէնքի «Աթենաիտոսը» յաղթել է Ռուսաստանի «Չեւակատա»՝ Վոլոգդա, թիմին եւ «Հատիսա» հետ միասին 2 յաղթանակ ու 1 պարտութիւն արդիւնքով 3 խաղերում 4-ական միաւորով այժմ կիսում է 1-2-րդ տեղերը ենթախմբում: Սա Հայաստանի պասքետպոլի առաջին նման յաջողութիւնն է միջազգային մրցասպարէզում:

Armsport.am-ի թղթակցի հետ գրոյցում «Հատիսա» գլխաւոր մարզիչն իր տպաւորութիւններն է կիսել խաղից. «Ստամպուլ հասանք շատ մեծ դժուարութեամբ: 2 անգամ չուերթը յետաձգուեց: Ահաւոր յոգնած էինք: Սակայն լաւ էինք հասկանում, որ խաղի արժէքը շատ մեծ է եւ արդիւնքը կարեւոր է մեզ համար: Ուստի պէտք է ձգտէինք հնարաւորինս

յաջող խաղալ: Մեր բոլոր պասքետպոլիստուհիներն էլ հիանալի խաղացին: Առաջատարներն իրենց բարձրութեան վրայ էին: Հիանալի հանդիպում անցկացրեց նաեւ թիմի նորեկ Միլիցա Դաւուիչը: Նա միանգամից ժամանել էր Ստամբուլ: Քանի որ ուշ էինք ժամանել մրցավայր եւ չէինք մարզուել, Դաւուիչին միայն խաղից առաջ հասցրինք որոշ բաներ բացատրել: Պաշտպանութիւնում նա մեզ շատ օգնեց: Վերջապէս պաշտպանութիւնում մենք յուսալի խաղացինք, ինչը տուեց իր արդիւնքը: Յաւօք, ասաւոր մրցավարութեան հանդիպեցինք: Մրցավարներն ամէն կերպ աջակցում էին դաշտի տէրերին, բայց միեւնոյն է, դիմացանք: Մենք բոլոր առումներով գերազանցեցինք մրցակցին: Երջանիկ եմ, քանի որ գիտեմ, թէ որքան ուրախ են նաեւ Հայաստանում»:

ՎՐԻՊԱԿ

Անցեալ շաբթուան թիւով, Թորոնթոյի Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան 30-ամեակի մասին մեր տեղեկատուութեան մէջ լոյս տեսած նկարները կը պարտինք Յարութ Յակոբեանին: Ուշացումով, մեր խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնենք իրեն:

Calendar of Events

Los Angeles - December 13, Sunday, St James Armenian Church 68th Name Day Anniversary Banquet 4950 W. Slauson Ave. Los Angeles, CA 90056, Priseded over by Abp. Hovnan Derderian Primate. Following church services consecration of khachkars, Incheon, cultural program & Diocesan «Hye Sprit Award» presentation at St.James «John Gogian» hall. More information call Church office 323-295-4588.

Ժամանակցոյց

13 Դեկտեմբեր, 2009 -- Կիրակի, Լոս Անճելըսի Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ անուանակոչութեան 68րդ տարեկան ճաշկերոյթ: Նյսձռ. հովիւին եւ Ծխական Խորհուրդին: Պատարագ եւ քարոզ, Յովնան արք. Տէրտէրեան, առաջնորդ Արեւմտեան թեմի: Տեղի պիտի ունենայ Արցախէն բերուած խաչքարերու օծում, առաջնորդարանի, Hye Sprit Award տուուչութիւն եւ գեղարուեստական յայտագիր՝ Եկեղեցւոյ «Կոկեան» սրահին մէջ: Դեռ. 323-295-4588:

Ձեր ճանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին T: (626) 797-7680 F: (626) 797-6863 massis2@earthlink.net

ՄԱՐԱԶԴ

ՏՕՔԹ. ԷԼԻԶԱՊԵՏ ԳՕՂՈՍԵԱՆ «ՈՒՅԼԸՐ»
Ծնեալ 1949

Սրտի դառն կսկիծով կը գուժենք մահը մեր սիրելի տիկնոջ, մօր եւ քրոջ՝ Տօքթ. ԷԼԻԶԱՊԵՏ ԳՕՂՈՍԵԱՆ-ՈՒՅԼԸՐԻ, որ պատահեցաւ Կիրակի, 29 Նոյեմբեր, 2009ին, Փենսիլվանիա նահանգի Մարիոն քաղաքի իր բնակարանին մէջ:

Թաղման արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 5 Դեկտեմբեր, 2009, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Forest Lawn Cemetery-Hollywood Hills-ի գերեզմանատան White Chapel մատրան մէջ, 6300 Forest Lawn Dr., Los Angeles, CA:

- Սգակիրներ՝ Ամուսինը՝ Տօքթ. Բանըլտ Ուէլլըր
- Զաւակները՝ Անտրու եւ Քրիսթին Ուէլլըր
- Նոյնընտանիքի՝ Տէր եւ Տիկ. Վարուժան եւ Քնարիկ Պողոսեան եւ զաւակը Յակոբ Պողոսեան
- Տէր եւ Տիկ. Յակոբ եւ Մարո Մարգարեան
- Անեղծակիցները եւ աներմայրը՝ Տօքթ. եւ Տիկ. Լոլլըր եւ Էլիոյ Ուէլլըր
- Եւ համայն հարազատները:

Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կը խնդրուի կատարել՝ AGBU Armenia Orphan Fund, 55 E. 59th Street, New York, NY 10022-1112

Elizabeth Boghossian Weller

Elizabeth Boghossian Weller MD 60, of Merion Station Pennsylvania, passed away on Sunday, November 29, 2009 at home.

Elizabeth was a professor of child psychiatry and pediatrics at the Children's Hospital of Philadelphia and the University of Pennsylvania. She has been the president of the Society of Biological Psychiatry and the president of the American Board of Psychiatry and Neurology, as well as a member of numerous other professional organizations, and is well known as an advocate in the field of child and adolescent psychiatry. She was also active in the St. Sahag and St. Mesrob Armenian Apostolic Church in Wynnewood, PA.

Elizabeth is preceded in death by her mother Marie, and father Hagop Boghossian. She is survived by her husband of 31 years, Dr. Ronald Weller, their two children; Andrew Weller and Christine Weller, her brother Varoujan Boghossian, sister-in-law Knarig Boghossian, her niece and her husband Mr. Hagop and Mrs. Marie Markarian and nephew Hagop Boghossian, father-in-law Dr. Lowell Weller and mother-in-law Eloise Weller as well as numerous cousins and friends.

Services will take place at Forrest Lawn Cemetery - Hollywood Hills, in Los Angeles, CA at 3:00PM on Saturday December 5, 2009 in the Church of the Hills, 6300 Forest Lawn Drive, Los Angeles, CA 90068

In lieu of flowers donations can be made in her memory to:
The AGBU Armenia Orphan Fund, 55 E. 59th Street
New York, NY 10022-1112

ՅԱԲԱԿՅԱԿԱՆ

ՍԵՒՕ ՊԱԼԱՊԱՆԵԱՆԻ դառնաղէտ մահուան տխուր առիթով՝ Հ.Մ.Մ.ի Փաստօրինակի վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան համայն պարագաներուն, մասնաւորաբար տէր եւ տիկ. Պողոս եւ Արփի Մարգարեաններուն:

ՅԱԲԱԿՅԱԿԱՆ

Ի չիշատակ իր քրոջ որդւո՞ն ՍԵՒՕ (STEVE) ՊԱԼԱՊԱՆԵԱՆԻ վաղաժամ մահուան տխուր առիթով տէր եւ տիկ. Պողոս եւ Արփի Մարգարեան \$200 կը նուիրեն «Մասիս» շաբաթաթերթի ֆոնտին:

ՆՈՒՐԱՏՈՒՌՈՒԹԻՒՆ

Տէր եւ տիկ. Փիթըր եւ Անահիտ Տարագճեան իրենց ցաւակցութիւնը կը յայտնեն վաղաժամեղ ՍԵՒՕ (STEVE) ՊԱԼԱՊԱՆԵԱՆԻ ծնողքին տէր եւ տիկ. Սարգիս եւ Անի Պալապանեաններուն եւ ընտանեկան բոլոր հարազատներուն:

Առ այդ փոխան ծաղկեպսակի \$100 կը նուիրեն «Մասիս»ին:

ՅԱԲԱԿՅԱԿԱՆ

ՍԵՒՕ (STEVE) ՊԱԼԱՊԱՆԵԱՆԻ մահուան առիթով SAHARA ճաշարանի տէրերը տէր եւ տիկ. Գրիգոր եւ Արուսեակ Գրիգորեան եւ տէր եւ տիկ. Կարօ եւ Սեդա Գրիգորեան ցաւակցութիւն կը յայտնեն ողբացեալի ընտանեկան պարագաներուն, մասնաւորաբար ընկ. Պողոս եւ Արփի Մարգարեաններուն:

Առ այդ փոխան ծաղկեպսակի \$100 կը նուիրեն «Մասիս»ի ֆոնտին:

ԱՅԼԱՍԵՐՄԱՆ ԵՒ ԶՈՒԼՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Շարունակուած էջ 13-էն

նանալու պատրաստ, հայութենէն յուսախաբ հայուհի մը, որ կը նախընտրէ օտարի մը հետ ամուսնանալ, քան թէ նիւթ ըլլալ հայ համայնքին մէջ բամբաստուելու:

Ահա այսպէ՛ս, կը կորսնցնենք թէ՛ քանակ եւ թէ՛ որակ:

Բայց վնասը այսքանով չի վերջանար, որովհետեւ անոնց հետ վերջ կը գտնեն նաեւ հայ ցեղը բազմացնող եւ զեղեցկացնող հայ մայրերը: Որովհետեւ անոնց յառաջ բերելիք սերունդները օտարազգի զաւակներ են, եթէ նոյնիսկ անոնցմէ ոմանք չիշեն, թէ իրենք հայ մօր զաւակներ են: Վերջին հաշուով հայ ազգին համար կորուստներ են անոնք՝ ակամայ ձուլման ենթարկուած զոհեր:

Կայ նաեւ ձուլման աւելի մտահոգիչ տեսակը, որուն հետեւանքով հայ վարժարաններ կը փակուին:

Այս ցաւալի երեւոյթը զանազան պատճառներ ունի, որոնց առաջինը տուեալ երկրին հայ համայնքի նօսրացումն է՝ ընթացք տալով շղթայաշատ անդրադարձներու (chain reaction) շարքի մը՝ համայնքի թիւին հետ նիւթական եկամուտի պակասելուն, եկամուտի նուազումին հետեւանքով ուսուցչական կազմի կրճատումին, որակի անկումին, եւ ի վերջոյ, ազգային դաստիարակութեան եւ գիտակցութեան նուազումին: Հայ վարժարաններու փակման պատճառներուն մէջ ամենէն մտահոգիչը այս վերջինն է: Արդարեւ, երբ չկայ ազգային դաստիարակութեան կենսական ըլլալուն մասին համոզում՝ խորունկ գիտակցութիւն՝ պատասխանատու մարդիկ եւ մարմիններ դիւրաւ տեղի կու տան յառաջ եկած նիւթական դժուարութեանց եւ փոխանակ անոնց լուծման աշխատելու, կը դիմեն վարժարան փակելու դիւրին ճամբուն: Եւ որպէսզի, հանրային դատապարտութեան ու պարսաւին չենթարկուին՝ այդ մարդիկը իրենց ազգավնաս արարքը կը փորձեն արդարացնել, պատճառաբանելով թէ տուեալ վարժարանը այլեւս չ'արդարացներ իր առաքելութիւնը: Այս մտածելակերպը արդիւնք է այլասերման: Այս մարդիկն ամենէն ակնբախ

եւ ցաւալի օրինակը հանդիսացաւ Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան (Մ.Կ.Հ.) փակումը: Մելգոնեանը իր հիմնումէն ի վեր չէր դադրած իր առաքելութիւնը կատարելէ, իսկ վերջին շրջանին, երբ փակեցին զայն, Կիպրոսի Եւրոպական Միութեան մուտքով, իր առաքելութեան առջեւ աւելի լայն հորիզոններ բացուեցին էին: Մ.Կ.Հ. անուրանալիօրէն եղեր էր սփիւռքահայ երկրորդական վարժարաններուն լաւագոյնը՝ ազգային դաստիարակութեան դարբնոցը եւ ձուլման դէմ զլխաւոր միջնաբերդը: Եւ սակայն, ութսունամեակ մը առաջ կառուցման ժամանակաշրջանին իր գրաւած արուարձանային հողամասը այսօր դարձեր է Կիպրոսի մայրաքաղաքին ամենէն յարգի մէկ շրջանը՝ բազմահարկ միլիոնատուար արժէքով: Բայց, այլապէս ուրախաբեր թէ այս իրականութիւնը Մելգոնեանի դժբախտութիւնը եղաւ՝ պատասխանատու Միութեան ղեկավարները մղելու որ փակելով ծախել ուզեն զայն: Այս ողբալի վիճակին մէջ միւլթարական է որ կեդրոնական կառավարութիւնը ճիշդ չի նկատեր Մ.Կ.Հ. փակումը, մասնաւոր, ճամբեզրի հողամասն ալ երկու զլխաւոր շէքները համակիրաբար հարստութիւն նկատելով արգիլած է անոնց վաճառքը: Տխուր է եզրակացնել որ այլ լասերումը արդէն հասած է ձուլման դէմ թուժք կանգնելու կոչուած դասակարգին, որուն զլխաւոր ներկայացուցիչներէն ոմանք յանդգնած են յայտարարել, թէ հայ զգալու համար անհրաժեշտ չէ հայերէն խօսիլ, կամ, վարժարանի մը պարզապէս հայկական ըլլալը բաւարար չէ որ չփակուի...:

Բարեբախտաբար, Մ.Կ.Հ. փակումը համազգային հարց դարձած է եւ «Մելգոնեան Սանուց եւ բարեկամներ»ու Միութեան զլխաւորութեամբ վերաբացման համար յառաջ տարուող աշխատանքները յուսադրիչ կը թուին ըլլալ, մաղթելով որ փակողները անցած 4-5 տարիներուն ընթացքին անդրադարձած ըլլան իրենց սխալին եւ օրինական միջոցներով չփորձեն արգելք ըլլալ այս ազգօգուտ աշխատանքին արդիւնաւորման:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.
* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State:----- Zip Code:-----
Country: -----

Tel :----- Fax :-----

Մեր Տարուայ Երկր Դիմաւորում Քաջ Սալարի Տես

Kach Nazar's New Year's Eve Celebration

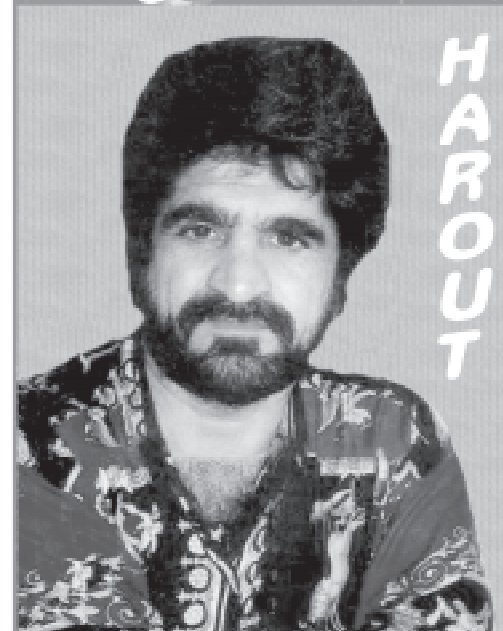
December 31, 2009

8:00pm - 3:00am

**UNIVERSAL
HILTON HOTEL**

555 Universal Hollywood Drive
Universal City, CA 91608

Մասնակցութեամբ

ԲՈԼՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻ ՄԻՐԻԱԾ ԵՐԳԻՋՆԵՐ

ՅԱՐՈՒԹ ՓԱՍՓՈՒՔԻՇԵԱՆ - ՍԱՐՔ

ԵՐ ARIN DJ

**5 COURSE FILET MIGNON DINNER (MIDNIGHT COLD CUT BUFFET AND CHAMPAGNE)
\$150 PER PERSON KIDS 3-10 \$75.00**

For Tickets and Info Call:

Unievrsal Hilton Hotel818.506.2500
 Chaterian World Video.....818.242.6928
 Ani Grocery.....818.241.7229
 Pacific Video.....818.956.6643

Yerevan Printing.....818.246.2070
 Armen Grocery.....818.500.9005
 Shirak Grocery (La Crescenta) 818.249.3314
 Kach Nazar818.246.0125